Da Nr. 6

SPECIALUDGAVE AF „BERLINER ILLUSTRIRTE ZEITUNG“ · 1. JULI 1940

Belgien Fr. 2.— / Böhmen-Mähren Kr. 2.50 / Bulgarien Lewa 10.— / Danmark 50 Øre / Estland 40 Sent / Finlandmk. 4.50 / Grækenland Drs. 11.— / Italien Lire 2.— / Jugoslavien Dinar 5.— / Letland 50 Sant / Litauen 60 Centas / Luxembourg Fr. 2.— / Holland 20 Cents / Norge 45 Øre / Portugal Esc. 2.50 / Rumœnien Lei 16.— / Sverige 50 Øre / Schweiz 45 Cent. / Slovakiet Ks. 2.50 / Spanien Pts. 1.25 / Tyrkiet Piaster 15.— / Ungarn 36 Filler / Amerika 10 Cents

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

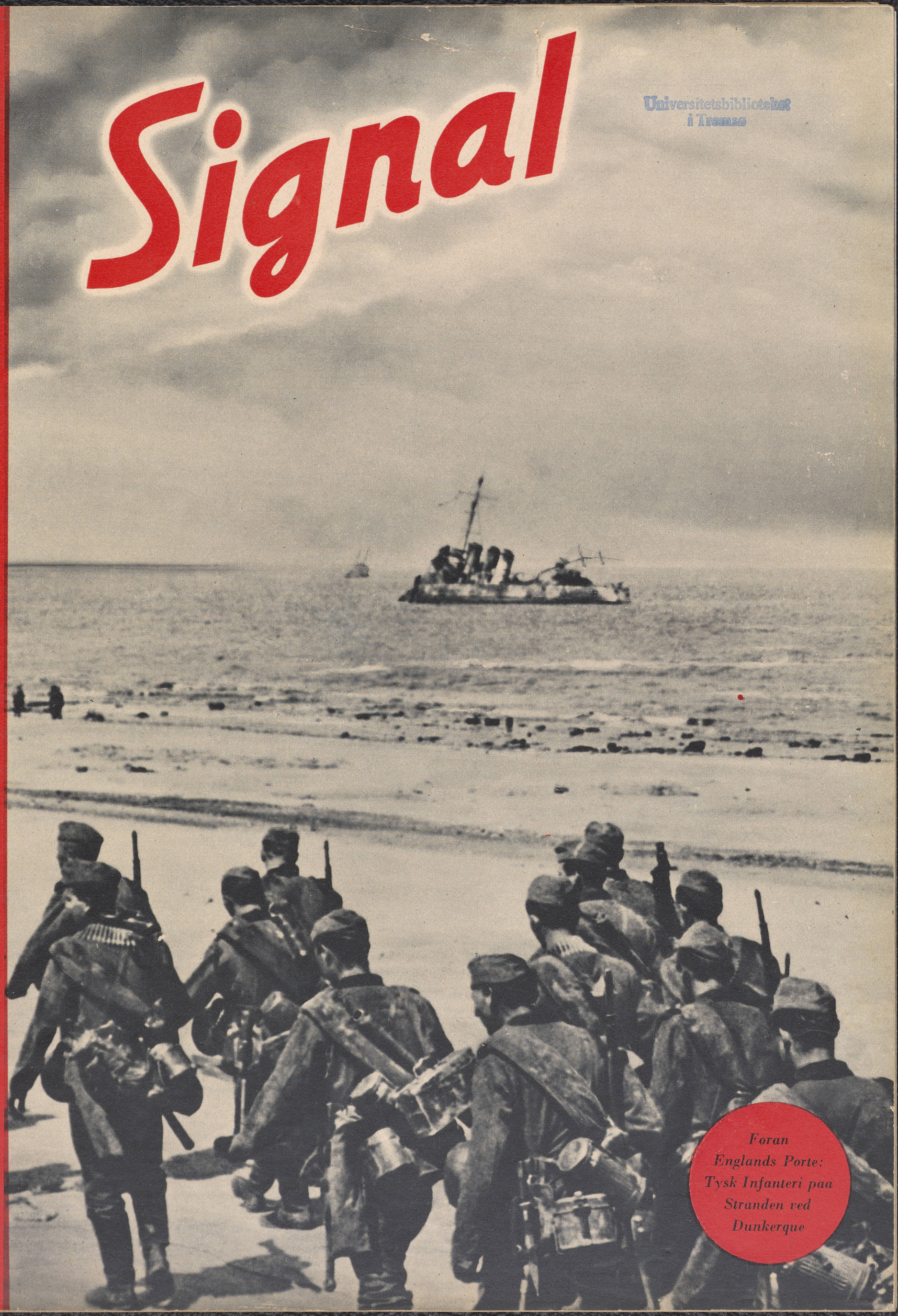

Foran Englands Porte: Tysk Infanteri paa Stranden ved Dunkerque

Retning?
Vejen til Dünkerque!

„Maskingeværer ved Cenotaphen?"

„Du ved det ikke endnu? For Fremtiden bliver enhver skudt ned, der ikke tager Hatten af."

To London-Borgere betragter med blandede Følelser Vagtposterne, der med Staalhjelm, Gasmaske og Haandgranater er opstillet omkring de to Maskingeværer ved Foden af Mindesmærket for de i Verdenskrigen faldne. Disse to Maskingeværer behersker hele Gadebilledet, mod Nord til Veststranden, mod Syd til Westminster-Broen og til Parlamentet.

Det er forbitrede og beske Vittigheder, der siden Maj 1940 har cirkuleret i London om disse Maskingeværer ved Cenotaphen. Men forbitret og besk var Stemningen i London ogsaa den Søndagmorgen, da Maskingeværerne for første Gang dukkede op. Søndagmorgen — rundt omkring pulserede Londons Arbejdsliv: Dokarbejdere i deres lasede Klæder, Pigebørn, der haster paa Vej til Arbejdet, med bare Ben i Skoene, Omnibuskonduktører og Chauffører — de vælder allesammen ud af Omnibusser, U-Banestationer i en aldrig standsende Strøm.

Det er Londons første Arbejdssøndag, saa langt man kan huske tilbage. Der er sket en Revolution, som med eet Slag har kuldkastet Weekendens behagelige Ro og Søndagens festlige Kedsommelighed. Og lige saa revolutionært som den Lovbestemmelse, der ophævede Søndagshvilen, virker Billedet, man ser rundt omkring: med Staalhjelm, Revolver og Gevær staar stærke Politipatrouiller ved U-Banernes Udgange — hvad er der nu blevet af de godmodige, kæmpehøje irske Politibetjente, der ubevæbnede, kun ved deres Tilsynekomst og vagtsomme Blik sikrede Ro og Orden? Der er Pigtraadsbarrikader til venstre ved Indgangen til den snævre Downing-Street. En høj Traadspærring foran Admiralitetet; svært bevæbnede Vagtposter foran de smalle Indgange i Spærringen. Pigtraadshegn foran Inden- og Udenrigsministerierne, Pigtraadshegn foran New Scotland Yard og rundt om Parlamentets mægtige langstrakte Husblok. Ophidsede Diskussioner mellem Vagtmandskabet og Mennesker, der vil benytte Tunnelen under Westminster-Broen. Den underjordiske Gennemgang er afspærret med Barrikader som Modværge mod den Femte Kolonne. Omnibusserne, der bevæger sig langsomt fremad som i en Kæde fra Station til Station, ligner med deres brogede Camouflagebemaling mod Luftangreb endnu mere end ellers nogle mægtige, ubehjælpsomme Biller.

I et af de halvmørke, hvælvede Kirkerum i Westminster Abbediet med dets forvirrende Mængder af Gravmindesmærker, Sidekapeller og smaa Altre kaster Vokslysene deres Skær over blege, graa Ansigter. Ved denne Bønnegudstjeneste er Kongen til Stede, Dronningen sidder ved hans venstre og den flygtede Dronning Wilhelmine ved hans højre Side. Frankrigs og Belgiens Gesandter er til Stede saa vel som Churchill i mørk Frakke, Ministre og Parlamentsmedlemmer. Mængden staar tæt sammentrængt i Kirkeskibet og i Sidekapellerne. I dette højtidelige, andægtige Billede virker det som en mærkelig Kontrast at se Kirkegængernes runde Blikhylstre med Gasmaskerne, der hænger i en Rem over Skulderen.

„Timen er slaaet", saaledes toner Ærkebiskoppen af Canterbury's Stemme gennem Kirkerummet, „og Øjeblikket for Nationens Prøvelse er kommet. Der bliver ingen Fred, før . . ."

„Fred, Fred!" skriger en Kvindestemme sønderrivende igennem den andægtige Stilhed. Forvirring! Bevægelse og Trængsel omkring den Plads, hvorfra Stemmen lød. Og nu igen dette gennemtrængende Raab: „Fred! Fred!" indtil man har faaet trængt den raabende gennem Sideskibet hen imod Nordindgangen.

Mængden, der traver henad Gaden til Arbejdspladserne, taler med Beklagelse om de sidste Meldinger fra Frankrig: „Boulogne er taget af Tyskerne." — „Ogsaa Calais er tabt!" — „Mon de kommer over Kanalen?"

Foran Huset i Great Smith-Street, hvor den britiske Fascistligas Kontorer ligger, kæmper Politiet med Mængden. Allerede for flere Dage siden slog man alle Ruder i Kontoret ind med Sten. Nu sidder der Detektiver foran Skrivebordene og Skabe for at gennemsøge Materialet og Medlemslisterne.

I Indenrigsministeriet aflægges der Beretning over for Ministeren: „7000 Mosley-Folk er arresteret. Et ejendommeligt Fund: Byplaner med Indtegning af Telefoncentraler, Radiostationer, Elektricitetsværker . . . Kaptajn Ramsay meget mistænkelig . . ."

„Besæt Elektricitetscentraler og Radiostationer! Arrester Ramsay!"

„Som Parlamentsmedlem? Arrestordren?"

„Ikke længere nødvendig. Her er den nye Forsvarslov. Blev allerede færdig i Nat i Ministermødet. Vi har Ret til at gribe ind imod enhver fordægtig."

Sir John Anderson, Indenrigsminister i Krigskabinettet Churchill, er ikke vant til at være blid i sin Hensyntagen. Han har som Guvernør over Bengalen raat og ubarmhjertigt tæmmet Terroristernes Opstand og sendt Tusinder i Koncentrationslejre. Det er den rette Mand til nu at slaa løs mod den indre Fjende og den Femte Kolonne. Sir John Anderson, Medlem af Repræsentantskabet for Vickers-Rustningsværkerne saavel som for Midland-Banken, Indehaver af en af de vigtigste Nøglestillinger i Imperiets Erhvervsliv, vil ikke udnytte de Fuldmagter, som man har givet ham, med Blidhed.

„I Aften: Husundersøgelse hos alle Kvinder, der er udenlandske Statsborgere af Kategori B. Ved den ringeste Mistanke skal man straks foretage Arrest! Ud til Øen Man med dem!

Over 3000 Kvinder med udenlandsk Statsborgerskab har man indtil nu sat i Koncentrationslejr paa Øen Man. Tyske og østrigske Emigranter i broget Blanding mellem hinanden. Jøder, tidligere Socialister—Antallet af arresterede Mænd er allerede vokset til mere end 30,000 internerede.

Fra Victoria-Stationen, fra Waterloo-Stationen strømmer det med Kolonner af Børn; kvindelige Hjælpere i Sygeplejedragt eller i det kvindelige Hjælpekorps smukke Uniformer ledsager dem. Tasker og Kurve bliver stablet op i Automobiler. Under Tilraab, under Formaninger bevæger Børnekolonnerne sig igennem Storbyens Trafik til Kings Cross og til St. Pancras — paa denne Søndag skal Jernbanerne bringe 50,000 Børn fra de sydøstlige Kystbyer til Midtengland og Skotland.

COPYRIGHT 1940 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

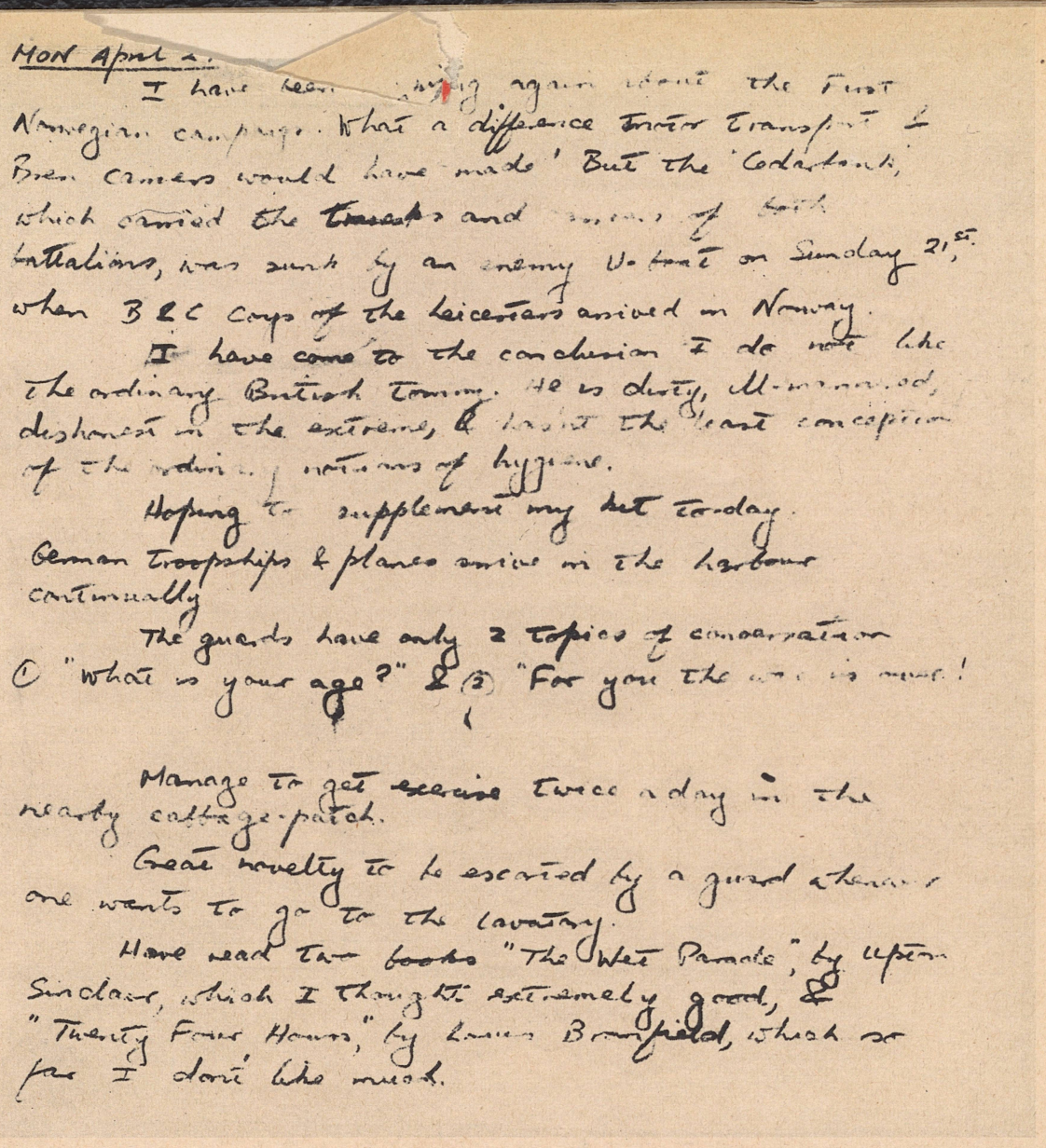

Mon April 2.

I have been living again about the First Norwegian campaign. What a difference Motor Transport & Bren Carriers would have made! But the 'Cedartown', which carried the transport and [illegible] of both battalions, was sunk by an enemy U-boat on Sunday 21st, when B & C Coys of the Leicesters arrived in Norway.

I have come to the conclusion I do not like the ordinary British Tommy. He is dirty, ill-mannered, dishonest in the extreme, & has not the least conception of the ordinary notions of hygiene.

Hoping to supplement my diet to-day.

German troopships & planes arrive in the harbour continually.

The guards have only 2 topics of conversation (1) "What is your age?" & (2) "For you the war is over!"

Manage to get exercise twice a day in the nearby cottage-patch.

Great novelty to be escorted by a guard whenever one wants to go to the lavatory.

Have read two books "The West Parade", by Upton Sinclair, which I thought extremely good, & "Twenty Four Hours," by Louis Bromfield, which so far I don't like much.

Dette er den sidste Side af en Dagbog tilhørende en engelsk Officer, som blev taget til Fange ved Lillehammer i Norge. I denne Dagbog, som vi særlig gør vore Læsere opmærksom paa, findes der paa den ovenfor gengivne Side følgende Udtalelse: „Jeg er kommet til den Overbevisning, at jeg ikke bryder mig om den engelske Tommy, saadan som han i Almindelighed er: snavset, uopdragen og uærlig til det yderste og uden det fjerneste Begreb om Hygiejne". Den Slags forbløffende Udtalelser af en engelsk Officer om hans Soldater vil De finde flere Steder i denne Dagbog, som vi offentliggør paa S. 30 i dette Hæfte

Et eller andet Sted i Frankrig, et eller andet Sted i Belgien udspilles der den 28. Maj tidligt om Morgenen de samme Scener i Egnene mellem Dixmuiden og Armentières, mellem Bailleul og Bergues:

Engelske Batterier, hvis Skyts bliver bragt i Stilling, engelsk Infanteri, der graver Forskansninger, engelske Pansertropper, der tanker og smører, Muldyrkolonner med indiske eller cypriotiske Drivere, der skaffer Materiel eller Levnedsmidler frem til de forreste Stillinger.

Pludselig kommer Motorcyklister farende fra Divisions- og Arméstabene, tilstøvede, smudsige. Ophidset Diskussion mellem Ordonnanserne, Kommandanterne og deres Officerer.

„Belgierne kapituleret? Umuligt!" — „Befalingerne er utvetydige!" — „Og Skytset?" — „Ladt tilbage, hedder det i Befalingen!" — „Ammunitionsreserverne?" — „Enhver tager med sig, saa meget han kan bære! Resten skal tilintetgøres!" — „Retning?" — „Vejen til Dunkerque!" — „The Gordon Highlanders' (Skotterne) . . . ,The Royal Welsh' (Waliserne) . . . ,The East Yorks' (Yorkshire-Soldaterne) dækker Tilbagetoget!"

Mandskab, der træder an! Uniformerne, Støvlerne er allerede godt medtaget af Marcherne og Tilbagetogene i de sidste 18 Dage. Korte Befalinger! Tilbagerykning og hurtigt Løb til Automobilerne, til Motorcyklerne, til Træk- og Ridedyrene. Nye Befalinger: „Gør Vognene klare i Hondschoote! Skal stilles til Raadighed for ‚Wats'!" — „Kvinderne mangler netop nu ved dette Tilbagetog!" Der er ingen god Stemning i Armeen over for ‚Wats' (‚Womens auxiliary territoriale service') — Kvinderne i deres Løjtnantsuniformer, Hjælpeflyversker i deres fikse Russerstøvler passer efter den hvervede Soldats Begreber ikke ind i Billedet af Krigen. Og nu maa man fremfor alt ogsaa tænke paa at redde de saakaldte „Wats" og „Waafs" (‚Womens auxiliary air force'), der endnu i store Skarer er ude paa Etapen, der snart ikke længere er nogen Etape.

Tyske Flyvere sværmer hele Tiden over Kolonnerne, der marcherer mod Vest, mod Nord. Knald fra Antiluftskytset, graa Smaaskyer fra de eksploderende Projektiler i Luften.

„Hvorfor lader de os være i Ro? Ingen Bomber, ingen Styrtflyvere?" — „De vil have os levende. De lukker af for os i Dunkerque."

Kolonnernes Tempo forøges. Formationerne holdes dog endnu. Fra Øst og Syd tiltager Skydningen. Bagtropperne er i Kamp, og Projektilerne fra det langtrækkende Skyts slaar hist og her ned i Marchkolonnerne.

„Sødygtig? . . . Hvormange Hestekræfter? . . . Benzinforbrug? . . . Kapacitet? . . . De fører selv? . . . Skadeserstatning bliver ikke udbetalt!" Den aldrende, forlængst afskedigede Søofficer, som kun Krigen igen har kaldt til Marinen, knurrer alle de Spørgsmaal frem — udenad —, som han siden den tidlige Morgen atter og atter har maattet stille. Og ganske mekanisk kommer hver Gang de samme Svar.

I Nattens Løb har Medlemmerne af „Thames Amateur Yachtmen", Medlemmerne af alle de fornemme Yacht- og Motorbaadsklubber faaet samme telegrafiske Opfordring: Meld Dem i Admiralitetet, Værelse X. Hold Fartøjerne parat til øjeblikkelig Disposition. Nu venter de i Kontoret. Anmeldelserne til frivillig Tjeneste foregaar med en Slags flegmatisk Selvfølgelighed. Det hører nu engang med, at man stiller sig selv til Tjeneste. Og det er ikke uden en vis Tillokkelse at virke med i Krigen paa egen Haand.

I Admiralitetet har man modtaget bitre Efterretninger: Ved Boulogne er en Destroyer skudt i Brand, udfor Dunkerque endog fire, to U-Baade er sænket, Krydsere og Transportbaade svært beskadiget.

I dette Hæfte gør vi Læseren særlig opmærksom paa en Beretning om Forholdet mellem de britiske Tropper i Frankrig og de franske Tropper samt den franske Civilbefolkning. Denne Beretning blev nemlig af den daværende britiske Informationsminister Sir John Reith sendt til Hovedkvarteret for det britiske Ekspeditionskorps i Frankrig og var stilet til General Mac Farlane. Hvordan denne Beretning er kommet Tyskerne i Hænde, kan De læse Side 8

„De store Flaadeenheder er for stærkt i Fare . . . Der er let Spil for de tyske Flyvere . . . Frem med de smaa og de mindste Enheder."

„Og desuden: Havneanlæg i Dunkerque ødelagt . . . Kun smaa Enheder er brugbare i det lave Vand."

Følgelig: Telegrammer og Opraab til alle de Mænd, der kan føre en Motorbaad, og som har Kendskab til Kystsejladsen.

Dunkerque — brændende Olietanke, brændende Husblokke belyser grelt det dystre Billede, som de Tusinder og atter Tusinder paa Stranden frembyder.

Der trænges paa fra alle Sider — fra Syd, fra Øst, fra Vest. Enhver Orden er forlængst opgivet. Sammenpressede Grupper af Infanterister og Artillerister arbejder sig møjsommeligt frem gennem Ruinerne af de nedstyrtede Huse, som har gjort Gaderne ufremkommelige. Flygtningestrømmen maser sig fremad over Skytset, der ligger ved Vejkanten, over Muldyr, der er brudt sammen af Udmattelse, over døde.

Mellem Tropperne trænger belgiske, franske Bønders tohjulede Kærrer sig fremad, med Bedstemødre og Børn, ofte højt belæsset med Husgeraad og Køkkensager. Hvor de spærrer Vejen, giver engelske og indiske Soldater sig til at skubbe dem ned i Grøften. Eller hjælpsomme tager de fat paa Hjulene, trækker dem op af et Granathul eller op af Vejdyndet. Saa sætter de sig en halv Timestid paa Vognstangen eller hager sig fast bag ved Kærrens høje Kant — Støvlerne er forlængst slidt op eller skaaret op af Hensyn til de opsvulmede, blasefyldte Fødder.

Hvad skal der blive af Bagtroppen, som ligger et eller andet Sted langt bagude i Granatilden, og som dækker Flugten mellem Panserangreb og knitrende Maskingeværer?

Saadan har det været i Dagevis. Hverken Dag eller Nat har man Ro for de tyske Flyvere. Forplejningen har forlængst svigtet. Magasinerne ved Vejkanten og Bøndergaardene til højre og venstre paa Markerne er udplyndret af dem, der kom først.

Pludselig finder man en Brigadekommandant, en Divisionskommandant ved Vejkanten . . . Deres Formationer er forlængst forude.

„De bliver der for at indgyde Folkene Mod."

De hilser, mens de vilde Skarer iler forbi, for at opfordre til Genhilsen i den Hensigt at skabe en lille Smule Disciplin.

Og saa hvisker de med deres Adjutanter: „Det er, hvad der er tilbage af Gloucestershire Regimentet" . . . „Disse Gloucestershire-Folk — det er det eneste Regiment, der maa bære deres Kendetegn for og bag paa Huen . . . deres berømte Tilbagetog mod det franske Kavalleri i Ægypten . . ." — „Og saa . . . Kings Own Scotch Borderers?" — „De eneste, der maatte marchere ind i Edinburgh med Bajonet, Trommehvirvel og vejende Faner. — Nu: Ingen Trommer, ingen Faner og ikke engang — Bajonetter."

„Og de berømte Lancashires Fusiliers — det var dem, der bar Napoleon til Graven paa Sct. Helena."

Dunkerque!

I Skæret af brændende Olietanke ser de Tusinder, Titusinder af flygtende Soldater, der har naaet Stranden, de mørke Silhuetter af smaa Motorbaade paa Vandet. Ved Lynet af tyske Flyverbombers Eksplosioner faar man langt ude paa Vandet Øje paa de tunge Transportskibes brede Skrog.

Støvlerne af! Uniformerne af! Kun væk fra de tyske Kuglers, de tyske Bombers Nedslag. Vadende og svømmende naar de Baadene — nøgne Mennesker, blødende, saarede slæbes gennem Vandet af Kammerater.

Det er de frivilliges Motorbaade. Ti Mand, tyve Mand, tredive Mand paa een Yacht, der ellers er beregnet til fem. Og saa pruster den af Sted med Motorens sidste Kræfter.

Flammesøjler over brændende Destroyers, Oliepletter breder sig ud over Vandet, Ilden fænger. Brændende Olie omkring Skibene og de svømmende . . . Der fisker en Motorbaad én op, der er ved at drukne. Hundreder svømmer med Opbydelse af deres allersidste Kræfter over til

Fortsættelse Side 34

Det var Felttoget mod Vest fra 10. Maj til 4. Juni 1940

Den 10. Maj ved Morgengry rykkede den tyske Hær frem til Angreb paa bred Front over Tysklands Vestgrænse for at komme det Fremstød i Forkøbet, de allierede havde planlagt mod Ruhrdistriktet. Fra første Dag sikrer Luftvaabenet den kæmpende Hær imod Luftangreb, ødelægger den fjendtlige Luftstyrke og dens Anlæg paa Jorden, tilintetgør fjendtlige Infanteri- og Panserformationer, som forbereder sig til Modangreb, og holder gennem Rekognoscering fra Luften den tyske Hærledelse underrettet om Situationen. Særligt egnede Flyveafdelinger indtager ved Hjælp af nye Kampmidler Modstanderens stærkeste Forter. Faldskærmsjægere og Luftlandgangstropper besætter Flyvepladser bag ved de fjendtlige Linier og sikrer vigtige Færdselsveje. Holland kapitulerer i Løbet af fem Dage. Den 15. Maj er alle Grænsefortifikationer og befæstede Stillinger i Nord- og Sydbelgien allerede gennembrudt og fjendtlige Panserenheder fuldstændig tilintetgjort, og man er naaet frem til Meuse mellem Dinant og Sedan. Kort efter bliver de stærkt sikrede Grænsebefæstninger, som forsvares af den niende franske Armé, overrendt af Panserkorps og Infanteri-Divisioner paa en hundrede Kilometer bred Front. Luftvaabnet gjorde atter her Udslaget. Den 18. Maj føres Angrebet frem til Øvre-Oise. Samme Dag falder

Antwerpen. Bruxelles, Louvain og Mecheln er i tyske Hænder. Den niende franske Armé bliver fuldstændigt tilintetgjort, og dens øverstkommanderende, General Giraud, er taget til Fange. De tyske Divisioner strømmer nu ind gennem den Breche, der derved blev slaaet, og naar frem til Kanalkysten ved Abbeville. Dermed er Kredsen sluttet om de allieredes Nordarmeer i Belgien og Nordfrankrig. Den 21. Maj er Tysklands motoriserede Tropper i Stand til at svinge ind langs med Kanalkysten uden at behøve at bekymre sig om Dækning i Ryggen, da der imidlertid har dannet sig en stærk tysk Forsvarsfront fra Luxembourgs Sydgrænse langs med Maginotlinien, Aisne og Somme. De indkredsede Armeer blev slaaet og trængt mer og mer sammen. Boulogne falder. Den 26. Maj falder ogsaa Calais. Samme Dag lykkedes et større Fremstød gennem den fjendtlige Front til tæt uden for Ypern, og Dagen efter ogsaa mod Nord. For den belgiske Hær, hvis Opgave nu kun bestaar i at dække det britiske Ekspeditionskorps' Tilbagetog, er Situationen haabløs. Kong Leopold kapitulerer. Nu maa Englænderne optage Kampen for at dække deres egne Troppers Tilbagetog til Kysten og til Skibene. Men det tyske Luftvaaben behersker Kanalen og bombarderer de engelske Krigs- og Transportskibe samt Kanalhavnene. Kun smaa Troppeafdelinger slipper fra det med Livet. Til sidst dækker Franskmændene deres Forbundsfællers Tilbagetog og forsøger at holde Dunkerque. Men allerede den 30. Maj staar de tyske Divisioner til Raadighed for nye Opgaver. Over 1,2 Millioner Fanger samt uoverskuelige Mængder af Krigsmateriel tillige med Udrustning fra 75 til 80 fjendtlige Divisioner falder der her i Tyskernes Hænder — Frankrigs og Englands Elitetropper er tilintetgjort. England er nu afskaaret fra Frankrig og udsat for et direkte tysk Angreb. Med Dunkerque's Fald den 4. Juni er Tilintetgørelsesslaget til Ende.

. . . og en Fotograf fra Propagandakompagniet var ogsaa med

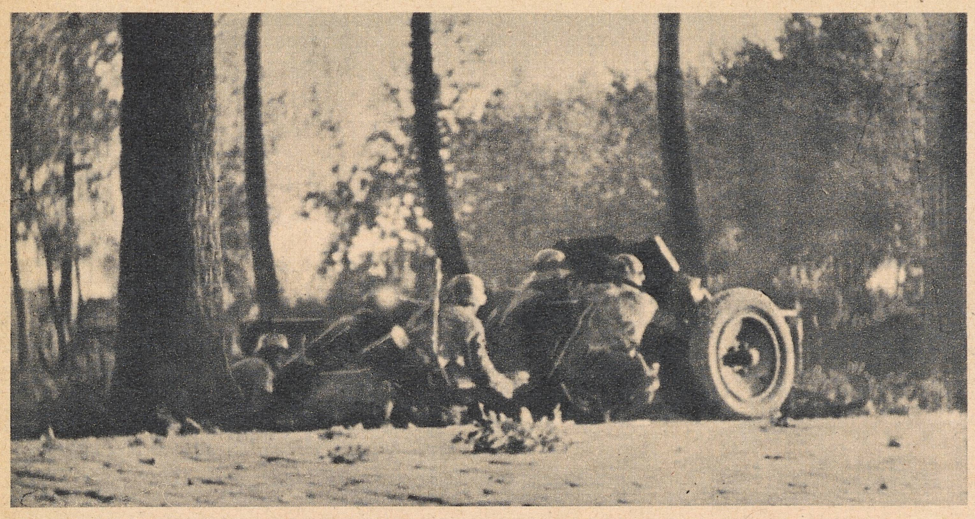

En Anti-Tankkanon kører frem og gaar i Stilling , . .

Langt forude som den er, hører den til Spidsen af et fremrykkende Infanteri-Regiment. Den har til Opgave at sikre dette imod fjendtlige Panservogne. Hvert Øjeblik kan bringe nye Overraskelser. Uden for en Landsby holder Kanonen ude i den ene Side af en rolig Gade . . .

. . . Pludselig bliver Stilheden afbrudt af en Raslen . . .

Frem om Hjørnet af et Hus ved det nærmeste Gadekryds skyder der sig en fjendtlig Panservogn, som indtil da havde staaet i Dækning. Lynsnart drejer Kanonløbene i dens Taarn sig imod Tyskerne, men . . .

. . . før de første fjendtlige Granater har forladt Kanonrøret,

har den befalingshavende tyske Kanonér opdaget Faren og givet Ordre til Skydning. Anti-Tankkanonen ruller frem. Allerede det første Skud rammer midt i Maalet. En Røgsky staar ud fra Staalkolossen

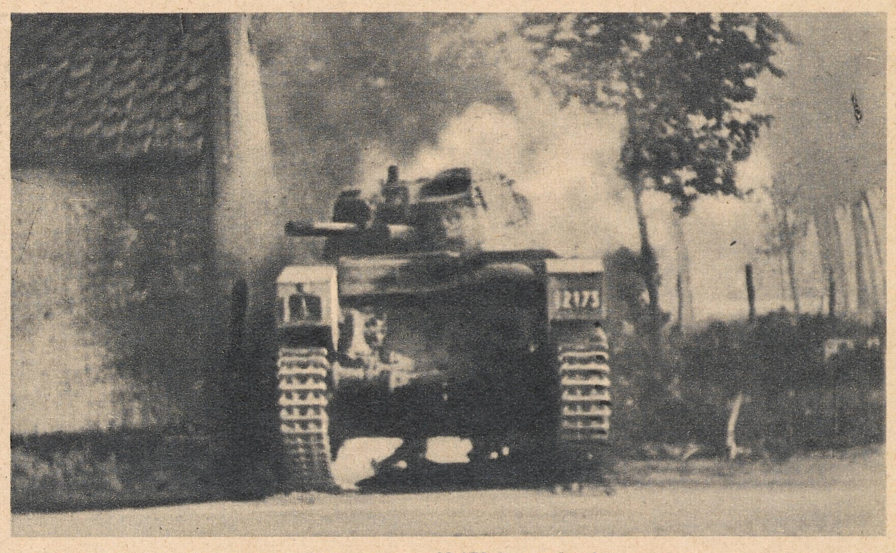

Panservogn 12173 brænder !

Hermed var den gjort kampudygtig og ligger nu ubevægelig hen, et Vrag mere paa den tyske Armés sejrrige Vej. Regimentet kan nu rykke videre frem

En maskeret Bunker

Et uskyldigt Hus

laa paa en Bakke, som i vid Omkreds beherskede Fremrykningsvejen. Da den tyske Spejderpatrulje nærmede sig den, slog der en heftig Maskingeværild imod den fra alle Vinduer. En Infanterikanon kørte frem. Efter den første Fuldtræffer fløj Murene til alle Sider, og en nøgen Bunker blev synlig. Kort Tid efter var den gjort ukampdygtig af en krigsvant Stødtrop

Efter Trommeild og Luftangreb: En tysk Stødtrop trænger ind i den fjendtlige By

Gennem den graasorte Taage fra Krudtrøg, nedstyrtende Mure og brændende Huse famler Mændene sig frem i korte Spring. Endnu bliver der gjort fortvivlet Modstand fra nogle Kældervinduer. Den bliver ned kæmpet. Kun en sjælden Gang endnu tvinger Maskingeværild Stødtroppen til at søge Dækning

Et eller andet Sted i Frankrig...

„Her er den forreste Linie!"
Infanteriet underretter deres Kammerater ved Luftvaabnet: Hvide Duge, der bredes ud paa Jorden, viser de tyske Kampflyvere, hvor deres egne Troppers forreste Linie ligger

En Beretning om de britiske Troppers Optræden overfor de franske Tropper og Civilbefolkningen

Sir John Reith G. B. E., den britiske Informationsminister sender til Generalmajor F. N. Mason Mac Farlane, B. B., M. C. Director Military Intelligence British Expeditionary Forces, ved det britiske Ekspeditionskorps' Generalhovedkvarter i Frankrig:

I Hazebrouck i Nordfrankrig, hvor det britiske Ekspeditionskorps en Tidlang havde haft sit Hovedkvarter, blev der af tyske Tropper fundet en hel Del Aktstykker i den britiske Generalmajor Mac Farlanes Kvarter; ved sin aabenbart meget hastige Flugt havde Generalen uforvarende efterladt dem. Imellem disse Papirer befinder der sig to Dokumenter, der er betegnet som „Personalakter". Paa Omslagets Inderside findes en Indholdsfortegnelse over de deri opbevarede Dokumenter opført med Datoen for Henlægningen. Aktsamling II begynder med Aktstykke 51 af 22. 11. og ender med Akt 92 af 2. Maj. Ved alle Aktstykkerne drejer det sig om sa rlig vigtige og fortrolige, ved enkelte endog om højpolitiske og rent militære Dokumenter.

Vi offentliggør uden Kommentarer Dokumenterne 77 og 70.

Dokument 77 er et Memorandum over de engelske Troppers Forhold til de franske Tropper og til den franske Civilbefolkning. Det er udfærdiget af Sir John Reith, den tidligere Professor i Edinburgh, som derefter blev administrerende Direktør ved „British Broadcasting Compani" og i Begyndelsen af Januar 1940 overtog Posten som engelsk Informationsminister. Han aflløstes her af Duff Cooper og Sir John Reith er nu Trafikminister.

Informationsminister Sir John Reith sender dette Memorandum til Generalmajor Mac Farlane ved det britiske Hovedkvarter. Mac Farlane var indtil 12. Juli 1939 som Oberst i den britiske Geueralstab engelsk Militærattaché i Berlin.

Ministerens Indberetuing til Mac Farlane er ikke underskrevet af Sir John Reith selv, vel sagtens for at denne engang senere kunde have Mulighed for at tage Afstand fra den. Generalmajor Mac Farlane har hæftet dette Dokument sammen med en af ham selv beskreven Seddel. Denne bærer Bemærkningen: „Modtaget af Sir J. R." og „Skal opbevares" samt Datoen 13. 2. Paa denne Dag er Indberetningen aabenbart kommet Generalen i Hænde.

I Dokumentets Original har Generalen gentagne Gange fremhævet Ministerens Oplysninger ved Streger i Manuskriptets Rand. Paa en af Siderne har han skrevet Bemærkningen „grivèlerie" („Snyderi") og en anden Gang Ordet „true" („sandt"). Denne Side viser vi her i Original.

Det andet Dokument, Nr. 70, skildrer et enkelt Tilfælde, som omtales i Sir John Reiths Indberetning.

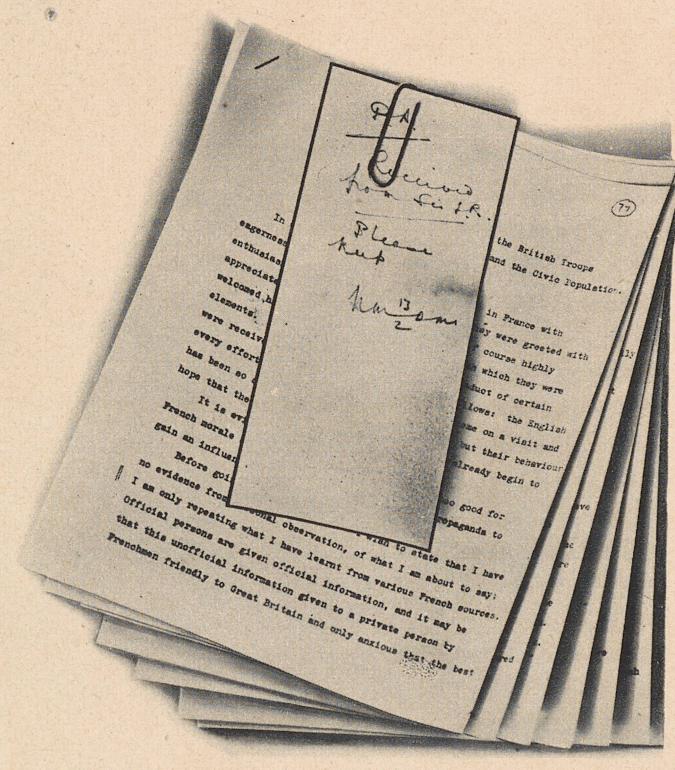

Saaden ser hele Dokumentet ud. Med en Kontorklemme er der vedhæftet en Seddel, paa hvilken Generalmajor Farlane har skrevet følgende: „Modtaget af Sir I. R." og „Skal opbevares" samt Datoen 13. 2.

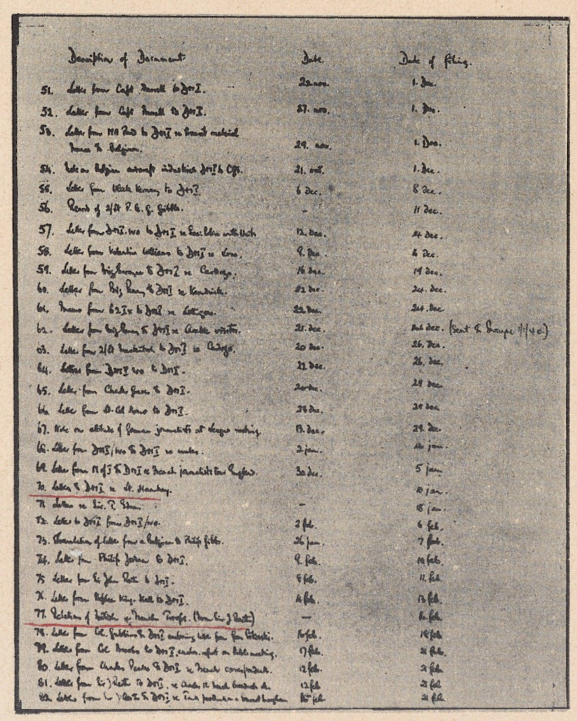

Her er et Fotografi af den venstre Inderside af det Omslag, Dokumentet laa i. Under Nummer 77 finder De registreret Minister Reiths Indberetning til General Mac Farlane. Under Nummer 70 en Rapport om en Løjtnant Hankeys Adfærd

Et Memorandum om de britiske Troppers Forhold til de franske Tropper og Civilbefolkningen i Frankrig

I Oktober afventede man i Frankrig de britiske Troppers Ankomst med Utaalmodighed, og da de begyndte at ankomme, hilstes de med Begejstring. Selv om den Hjælp, de bringer, selvfølgelig værdsættes meget højt i alle Kredse, har den Begejstring, hvormed de blev budt velkommen, lagt sig en hel Del paa Grund af den Optræden, visse Elementer har udvist. Situationen er i Øjeblikket følgende: Englænderne blev modtaget som meget kære Familiemedlemmer, der var kommet paa Besøg, og der blev gjort alt muligt, for at de kunde føle sig tilpas, men deres Opførsel var saa fri og uberegnelig, at deres Værtsfolk snart begyndte at haabe, at Besøget ikke vilde vare for længe.

Det er klart, at en saadan Holdning ikke er særlig god for Moralen i den franske Befolkning, og det bliver derved muligt for den uophørlige tyske Propaganda at vinde en Indflydelse, som kan virke uheldigt.

Før jeg gaar i Enkeltheder, vil jeg gerne understrege at jeg ikke er i Besiddelse af personlige Iagttagelser angaaende de Ting, jeg vil berette om; jeg gentager kun, hvad jeg har erfaret fra forskellige franske Kilder. Officielle Personligheder modtager officielle Informationer, og maaske disse uofficielle Oplysninger, der er meddelt en privat Mand af Franskmænd, som staar venligt over for Storbritannien, og som kun er ivrige for, at der skal bestaa det bedste Forhold mellem England og Frankrig, vil blive betragtet som værende af en vis Værdi.

Det er almindelig kendt, at den britiske Armé i det store og hele er populær i Frankrig, og der er blevet mig fortalt om franske Landsbyer, hvor de har modtaget de indkvarterede Tropper venligt; jeg har hørt om britiske Soldater, der hjalp til med Markarbejdet og villigt udrettede selv anstrengende Arbejder paa Bondegaarde, der havde mistet deres Arbejdskræfter paa Grund af Mobiliseringen.

Man har imidlertid det Indtryk, at det vilde være gavnligt at erindre den britiske Armé om, at de ved deres Landgang i Frankrig sætter Foden paa et Forbundslands Jord, og at dette Land maa være dem lige saa dyrebart som deres eget. Franskmændene finder det naturligvis ubehageligt, hvis de af visse britiske Troppers

Forts. paa Side 11

Sedan brænder!
Efter den tyske Storm paa Sedan skyder fransk Artilleri hele Kvarterer i Byen i Brand

De første Farvebilleder

fra det

store Slag paa Vestfronten

Landeveje efter Fjendens Tilbagetog — og under Tyskernes Fremrykning
Brændte Biler, forladte Udrustningsgenstande, Glasskaar og Tøjstumper... Og dertil kommer i Vejkanten i Tusindvis af Fanger fra de franske Hære. En broget Blanding af Folkeslag i alle Jordens Farver

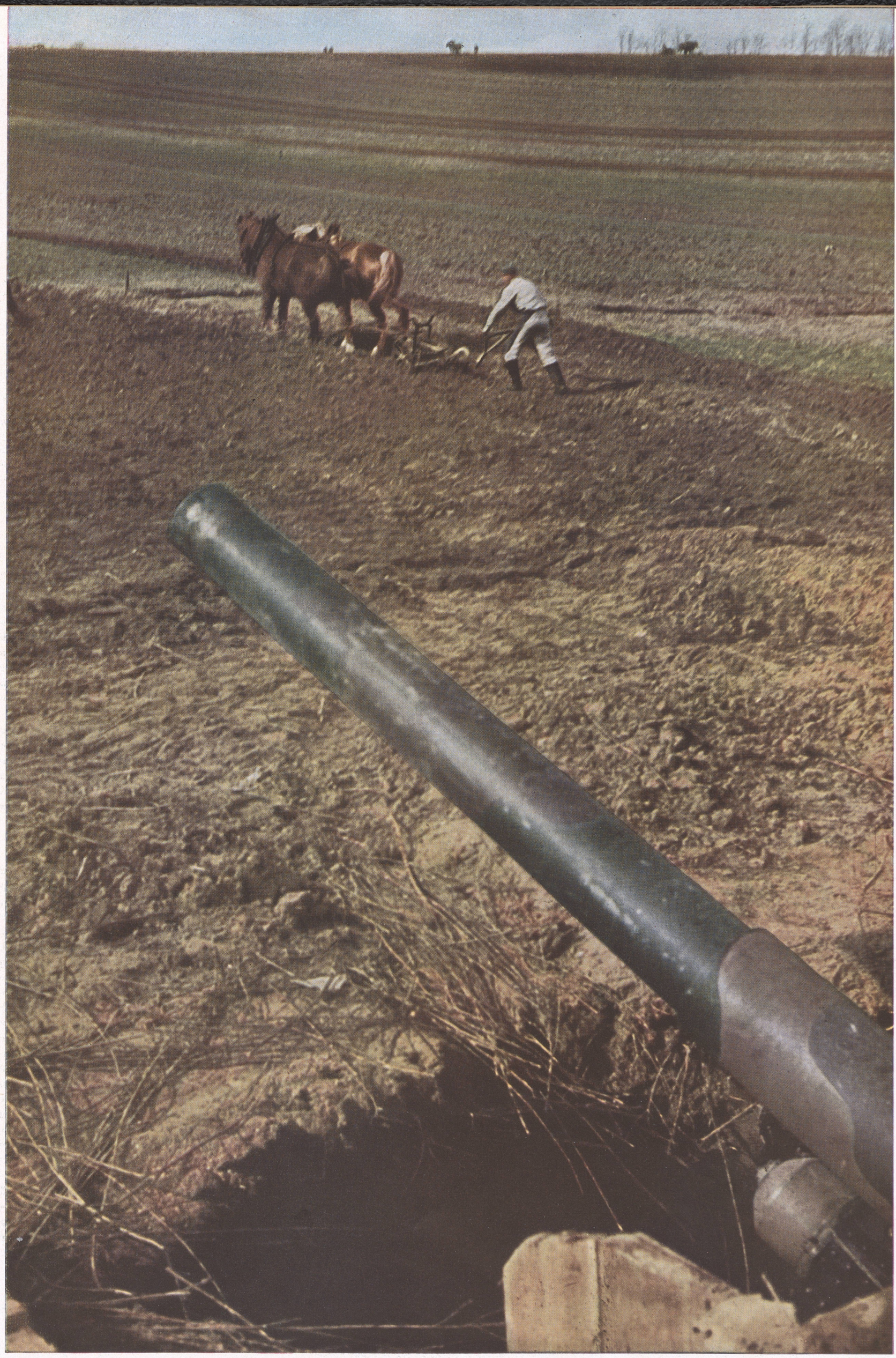

Marker under Vaabenbeskyttelse – de opdyrkes af Soldater

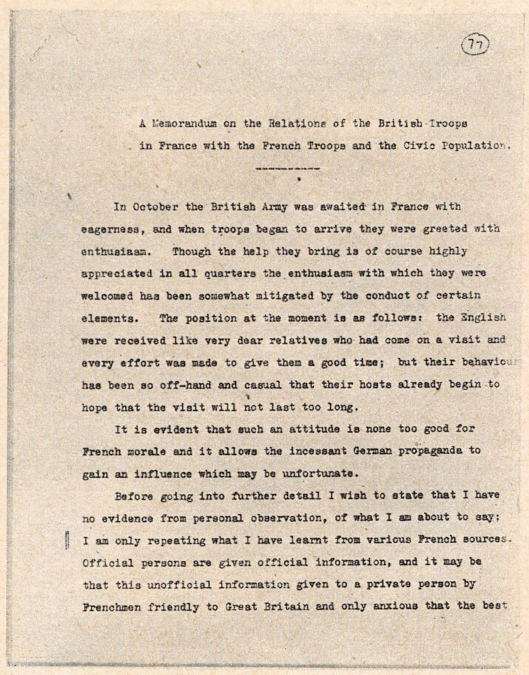

(77)

A Memorandum on the Relations of the British Troops
in France with the French Troops and the Civic Population.

In October the British Army was awaited in France with eagerness, and when troops began to arrive they were greeted with enthusiasm. Though the help they bring is of course highly appreciated in all quarters the enthusiasm with which they were welcomed has been somewhat mitigated by the conduct of certain elements. The position at the moment is as follows: the English were received like very dear relatives who had come on a visit and every effort was made to give them a good time; but their behaviour has been so off-hand and casual that their hosts already begin to hope that the visit will not last too long.

It is evident that such an attitude is none too good for French morale and it allows the incessant German propaganda to gain an influence which may be unfortunate.

Before going into further detail I wish to state that I have no evidence from personal observation, of what I am about to say: I am only repeating what I have learnt from various French sources. Official persons are given official information, and it may be that this unofficial information given to a private person by Frenchmen friendly to Great Britain and only anxious that the best

Dette er den første Side paa det under Nr. 77 paa Indersiden af Charteket registrerede Dokument, som Generalmajor Mac Farlane modtog fra den britiske Informationsminister Sir John Reith, og som ganske sikkert ikke var bestemt for tyske Øjne

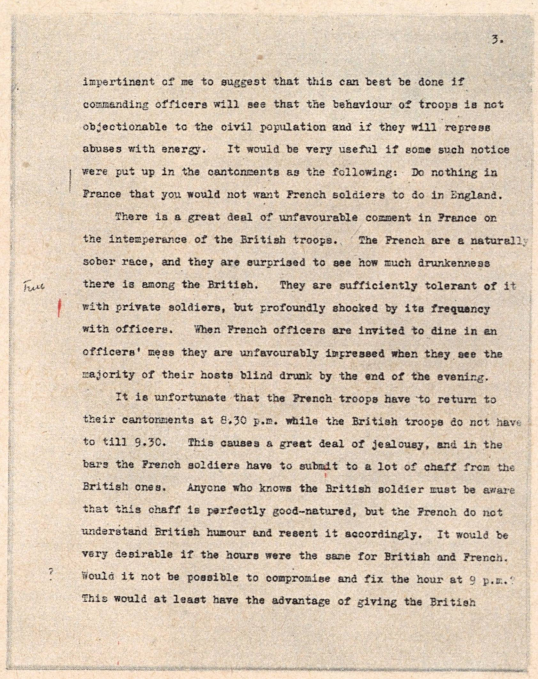

3.

impertinent of me to suggest that this can best be done if commanding officers will see that the behaviour of troops is not objectionable to the civil population and if they will repress abuses with energy. It would be very useful if some such notice were put up in the cantonments as the following: Do nothing in France that you would not want French soldiers to do in England.

There is a great deal of unfavourable comment in France on the intemperance of the British troops. The French are a naturally sober race, and they are surprised to see how much drunkenness there is among the British. They are sufficiently tolerant of it with private soldiers, but profoundly shocked by its frequency with officers. When French officers are invited to dine in an officers' mess they are unfavourably impressed when they see the majority of their hosts blind drunk by the end of the evening.

It is unfortunate that the French troops have to return to their cantonments at 8.30 p.m. while the British troops do not have to till 9.30. This causes a great deal of jealousy, and in the bars the French soldiers have to submit to a lot of chaff from the British ones. Anyone who knows the British soldier must be aware that this chaff is perfectly good-natured, but the French do not understand British humour and resent it accordingly. It would be very desirable if the hours were the same for British and French. Would it not be possible to compromise and fix the hour at 9 p.m.? This would at least have the advantage of giving the British

Læg Mærke til Randbemærkningen paa dette Fotografi af Originaldokumentets Side 3. General Mac Farlane har ved Siden af Sætningen: „Franskmændene er af Naturen en nøgtern Race og er overraskede over den Drukkenskab, som man saa tit træffer blandt Briterne" skrevet Ordet „true" („sandt")

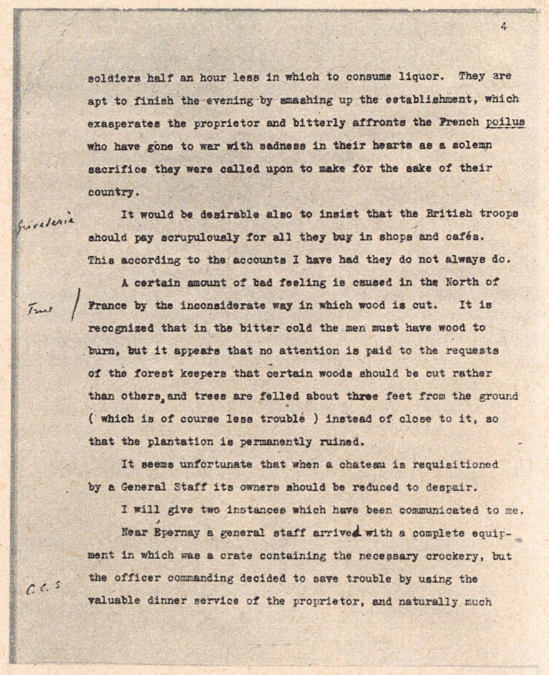

4

soldiers half an hour less in which to consume liquor. They are apt to finish the evening by smashing up the establishment, which exasperates the proprietor and bitterly affronts the French poilus who have gone to war with sadness in their hearts as a solemn sacrifice they were called upon to make for the sake of their country.

It would be desirable also to insist that the British troops should pay scrupulously for all they buy in shops and cafés. This according to the accounts I have had they do not always do.

A certain amount of bad feeling is caused in the North of France by the inconsiderate way in which wood is cut. It is recognized that in the bitter cold the men must have wood to burn, but it appears that no attention is paid to the requests of the forest keepers that certain woods should be cut rather than others, and trees are felled about three feet from the ground (which is of course less trouble) instead of close to it, so that the plantation is permanently ruined.

It seems unfortunate that when a chateau is requisitioned by a General Staff its owners should be reduced to despair.

I will give two instances which have been communicated to me.

Near Epernay a general staff arrived with a complete equipment in which was a crate containing the necessary crockery, but the officer commanding decided to save trouble by using the valuable dinner service of the proprietor, and naturally much

Paa denne Side, Originalens Side 4, har Mac Farlane atter gjort sine Bemærkninger. Ved Sætningen: „Man burde ogsaa holde paa, at de britiske Tropper uden at gøre Vanskeligheder skulde betale alt, hvad de køber. Efter hvad der er medelt mig, er dette nemlig ikke altid Tilfældet," har han skrevet Ordet „grivèlerie" („Snyderi") og ved Siden af Meddelelsen om, at Englænderne paa maa og faa fældede Træer i Frankrig, atter skrevet Ordet „true"

Opførsel faar det Indtryk, at disse optræder som Erobrere over for en Slags „Indfødte".

De franske Tropper har begaaet visse Udskejelser over for Civilbefolkningen, som imidlertid kan forlange Skadeserstatning af Øvrigheden. Hvis den britiske Armé begaar lignende Udskejelser, er Øvrigheden af forklarlige Grunde utilbøjelig til at træde i Funktion, saa Franskmændene ingen Skadeserstatning faar. Civilbefolkningen er desuden mere tilbøjelig til at finde sig i Udskejelser fra deres egne Tropper end fra de britiske. Dette er uden Tvivl meningsløst, men de er nu paa Forhaand saaden indstillet, at de undskylder deres egne Tropper, naar disse udviser en Optræden, som de vilde have taget i højeste Grad ilde op, hvis det havde drejet sig om Englændere.

Det er formodentlig det britiske Hovedkvarters Ønske at vække Sympati hos Franskmændene for de britiske Soldater, og jeg haaber, at man ikke vil tage mig det ilde op, naar jeg foreslaar, at det bedst kan ske ved, at de kommanderende Officerer agter paa, at Troppernes Forhold til Civilbefolkningen ikke virker anstødeligt, og naar de med Energi hindrer ethvert Misbrug. Det vilde være meget nyttigt, hvis der blev anbragt Opslag overalt, hvor Tropperne ligger i Kantonnement, med en Ordlyd som: „Gør ikke i Frankrig, hvad du ikke ønsker, at franske Soldater skal gøre i England."

I Frankrig har de britiske Troppers Udskejelser været Genstand for megen ufordelagtig Kritik. Franskmændene er af Naturen en ædruelig Race, og de er overraskede ved at se, hvor megen Drukkenskab der er blandt Briterne. Over for almindelige Soldater er de ret tolerante, men de er paa det dybeste rystede ved at se, hvor hyppig Drukkenskaben forekommer blandt Officerer. Naar franske Officerer bliver indbudt til Middag i en Officersmesse, gør det et meget daarligt Indtryk paa dem at se, hvordan Flertallet af deres Værter i Løbet af Aftenen bliver døddrukne.

Det er en uheldig Omstændighed, at de franske Tropper skal være tilbage i deres Kvarter Kl. 8,30 om Aftenen, mens de britiske Tropper har fri til Kl. 9,30. Det foraarsager stor Misundelse, og paa Udskænkningsstederne har de franske Soldater af den Grund maattet høre mangt et spottende Ord fra Englænderne. Enhver, der kender den britiske Soldat, ved, at denne Spot kun er ment godmodigt, men Franskmanden forstaar ikke den britiske Humor og optager den derfor forkert. Det vilde være meget ønskeligt, hvis Englændere og Franskmænd skulde være tilbage i Kvarter paa samme Klokkeslet. Mon det ikke vilde være muligt at tilvejebringe et Kompromis og fastsætte Tiden til Klokken 9 Aften for begge Parter. Det vilde i det mindste have den Fordel, at de britiske Soldater fik en halv Time mindre til at nyde Spiritus i. De kan præstere at slutte Aftenen af med fuldkommen at vende op og ned paa Krostuen, hvad der naturligvis bringer Ejermanden til Fortvivlelse og bittert krænker de franske Poilus, der med Sorg i Hjertet er gaaet ind i Krigen, som de betragter som et højtideligt Offer, de er kaldet til at bringe i Fædrelandets Interesse.

Desuden vilde det være meget ønskeligt, om der blev holdt fast ved, at de britiske Tropper samvittighedsfuldt betaler alt, hvad de køber i Forretninger og Kafeer. Efter de Beretninger at dømme, som jeg har modtaget, gør de det ikke altid.

Der har været Utilfredshed i Nordfrankrig med den uoverlagte Fældning af Træer. Man forstaar, at Mændene i den bitre Kulde maa have Træ til Ilden, men det synes, som om der overhovedet ikke bliver taget Hensyn til Skovridernes Krav om, at visse Træer skal fældes frem for andre. Desuden bliver Træer fældet 3 Fod fra Jorden (hvad der naturligvis volder mindre Besvær) i Stedet for helt nede ved Roden. Paa den Maade bliver hele Skovbeplantningen varigt spoleret.

Det synes uheldigt, at Ejerne af Slotte, der bliver rekvireret af en Generalstab, bliver bragt til Fortvivlelse.

Jeg vil gengive 2 Eksempler, der er blevet mig meddelt.

I Nærheden af Épernay ankom en Generalstab med fuld Udrustning, til hvilken der ogsaa hørte det nødvendige Porcellæn, men den ledende Officier bestemte, at Ejerindens værdifulde Service skulde benyttes for derved at spare unødvendigt Besvær. Naturligvis er en hel Del af dette blevet knust. Ejerinden, en gammel Dame paa 70 Aar, forblev i Huset, men Officererne ansaa det ikke for nødvendigt at hilse paa hende eller blot at sige God Morgen til hende, naar de mødte hende paa Trappen. Det er ikke for meget forlangt, at Officerer og Gentlemen behandler en gammel fransk Frue med den samme Høflighed, som de vilde anvende over for en af deres egne Landsmandinder.

I Lille paa et andet Slot blev Møbler og Tapeter svært beskadiget under Paaskud af Manøvrer.

Naturligvis venter ingen af en Armé, at den i Krigstid skal opføre sig, som var det en Ungpigepension, og man kan være af den Mening, at det ikke lønner sig at omtale de anførte Eksempler; men Høflighed og Agtpaagivenhed koster intet, og begge Dele er værdifulde til at konsolidere Forbundet mellem Storbritannien og Frankrig. De gør den endelige Sejr sikrere og Freden varigere. Jeg vilde nødig overdrive den Uro, som visse Troppers Optræden har frembragt i Frankrig, men det vilde være skæbnesvangert, hvis der skulde udvikle sig et Modsætningsforhold som Følge deraf. Jeg giver Udtryk for en vidt udbredt fransk Mening, naar jeg tilraader de engelske Tropper at lægge sig paa Sinde, at Franskmændene ikke er nogen mindreværdig Race, og at de (de britiske Tropper) ikke kommer som Fjender til Frankrig, heller ikke som store Drenge, der kommer for at hjælpe de smaa Drenge mod en Bande Røvere, men som Venner og ligestillede allierede.

Endelig vil jeg, hvis man vil skænke dette Memorandum nogen Opmærksomhed, foreslaa, at man lader Officererne føre en vis Kontrol med deres Mandskab, hvorved man let kan undgaa den Slags Misbrug, som jeg har omtalt; men efter den offentlige Mening vilde disse Misbrug endnu virkningsfuldere blive bragt til Ophør, hvis vore Folk først og fremmest vilde vise Selvdisciplin.

Jeg indledede mit Memorandum med at fastslaa, at det ikke hviler paa personlige Iagttagelser, men 24 Timer efter min Ankomst til England mødte jeg en Soldat, der hørte til det britiske Ekspeditionskorps og nu var paa Orlov. Jeg spurgte ham, hvordan de kom ud af det med Franskmændene. Hans Svar lød kort og godt: Vi hader dem som Pesten, og de hader os som Pesten.

Anmærkning

Paa Grund af Mobiliseringen er et stort Antal Kirkesogne i Frankrig uden Præster, og ved den Genopblussen af de religiøse Følelser, som Krigen har udløst, føles dette Tab meget alvorligt. Mange Steder kan der kun holdes Gudstjeneste hver anden eller tredie Søndag. Der er nogle ganske faa engelske Præster i Frankrig (henimod 10, saa vidt jeg ved), og disse har erhvervet sig Sognebørnenes Hengivenhed. Jeg er kommet til at tænke paa, at det vilde være en anerkendelsesværdig Gestus, hvis Kardinalen og Ærkebiskoppen af Westminster vilde tilbyde at sende fransktalende Præster til Frankrig, saa længe Krigen varer, og i det Omfang, han kan undvære dem; men det vilde betyde endnu mere end en anerkendelsesværdig Gestus: Idet man sætter et vist Antal Franskmænd i Stand til at gøre sig gode Venner med en Englænder, vilde man bibringe dem det Indtryk, at Englænderne slet ikke er saa forskellige fra dem selv, og derved besegle det engelsk-franske Venskab. Disse gejstlige vilde have Betydning for dem, som trænger til deres præstelige Hjælp, og de kunde gøre Landet en meget værdifuld Tjeneste.

Da jeg ikke har Beføjelse dertil, og da jeg ikke ved, om man vil synes om Forslaget i England, omtalte jeg det ikke over for nogen af de højere staaende franske gejstlige, men jeg har fremsat det over for forskellige franske Lægmænd, og de var enstemmige i deres Anerkendelse af det.

Maaske kunde det blive tilstillet Kardinalen.

Her ender Indberetningen fra Minister Sir John Reith om de britiske Troppers Optræden i Frankrig. En Rapport om en engelsk Officers Adfærd i Frankrig findes paa Side 30.

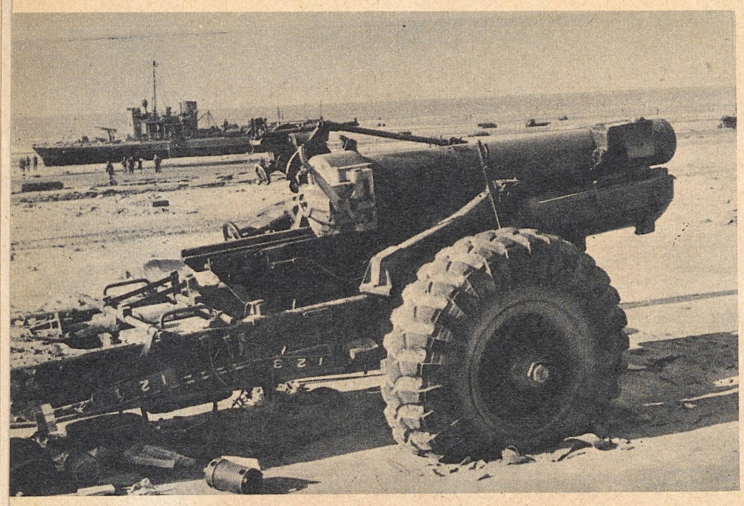

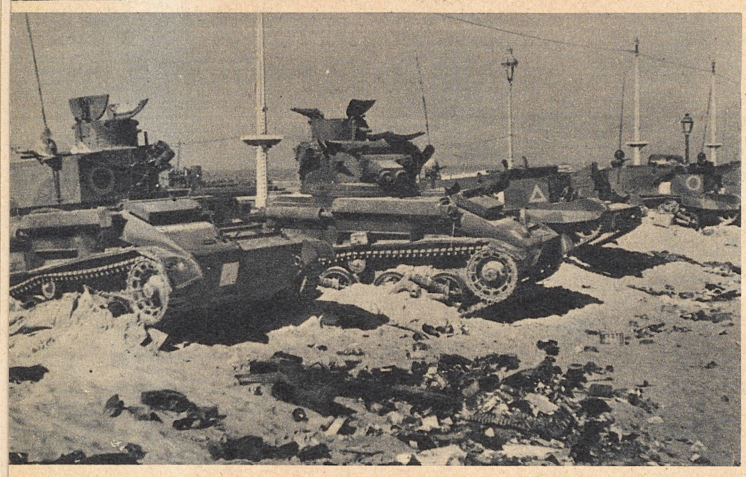

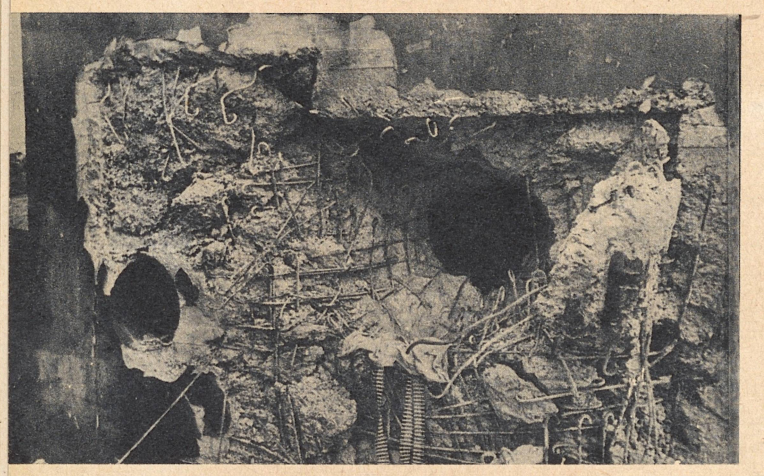

Den sidste Modstand brød sammen!

Paa Stranden ved Dunkerque: Kanoner rede til Skud, startklare Panservogne, Kystbefæstninger alt er sat ud af Spillet, forladt af Mandskabet og ødelagt af de tyske Vaabens Slagkraft

Panservogne mod et Krigsskib

Ved en overraskende Indgriben af tyske Panservogne, der pludselig rullede op langs Kysten, blev engelske Krigs-og Transportskibe taget direkte under Ild og ødelagt

Foran Englands Porte

Billeder fra det store Tilintetgørelsesslag

Alt dette blev tilbage!

Uoverskuelige Mængder af Krigsmateriel blev ladt i Stikken af Englænderne, da de flygtede over Hals og Hoved

Fuldtræffere!

Tyske Kampflyvemaskiner angreb Dunkerque i tætte Formationer. Herved blev 18 Krigsskibe og 49 Transportdampere sænket eller svært beskadiget af Bombetræffere

Den vilde ikke . . .

eksplodere. En „Forbier" paa Banedæmningen ved et fransk Fort

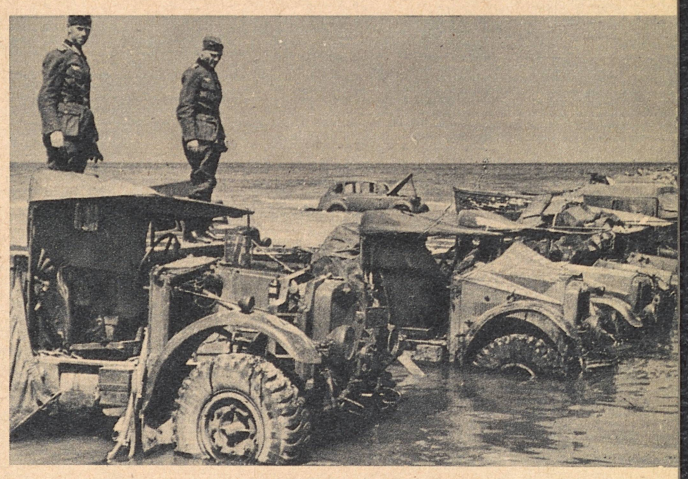

I sidste Øjeblik

Over lange Rækker af Lastbiler, som ved Ebbetid var kørt ud i Vandet, forsøgte Englænderne at bygge en Nødbro ud til deres Skibe. Men det var forgæves!

Den sidste Fase af det store Tilintetgørelsesslag paa Vestfronten var et nyt Bevis paa den uimodstaaelige Kraft, som ligger i Samarbejdet mellen alle de tyske Vaabenarter. Englænderne gjorde fortvivlede Anstrengelser for at holde den Del af den franske Kyststrækning, der ligger over for deres Ø, men det lykkedes dem ikke. Under Beskyttelse af de franske Vaaben forsøgte de fortvivlet at redde sig over til deres Ø. Ogsaa dette mislykkedes. Eliten af det britiske Ekspeditionskorps blev slaaet og tilintetgjort, og en uoverskuelig Mængde Krigsmateriel faldt i Tyskernes Hænder — den tyske Hær staar nu foran Portene til England.

Mange Tusinde

Hvad der af den ved Dunkerque slagne engelske Hær ikke mere kunde naa ud til Skibene, kom i tyks Fangenskab. Endeløse Kolonner marcherer til Samlelejrene bag Fronten

Forstærkning gennem Ild og Røg

Uafbrudt følger Forstærkningskolonner efter det kæmpende Infanterie, som de forsyner med Vaaben, Ammunition, Levnedsmidler, Foder og Udrustning

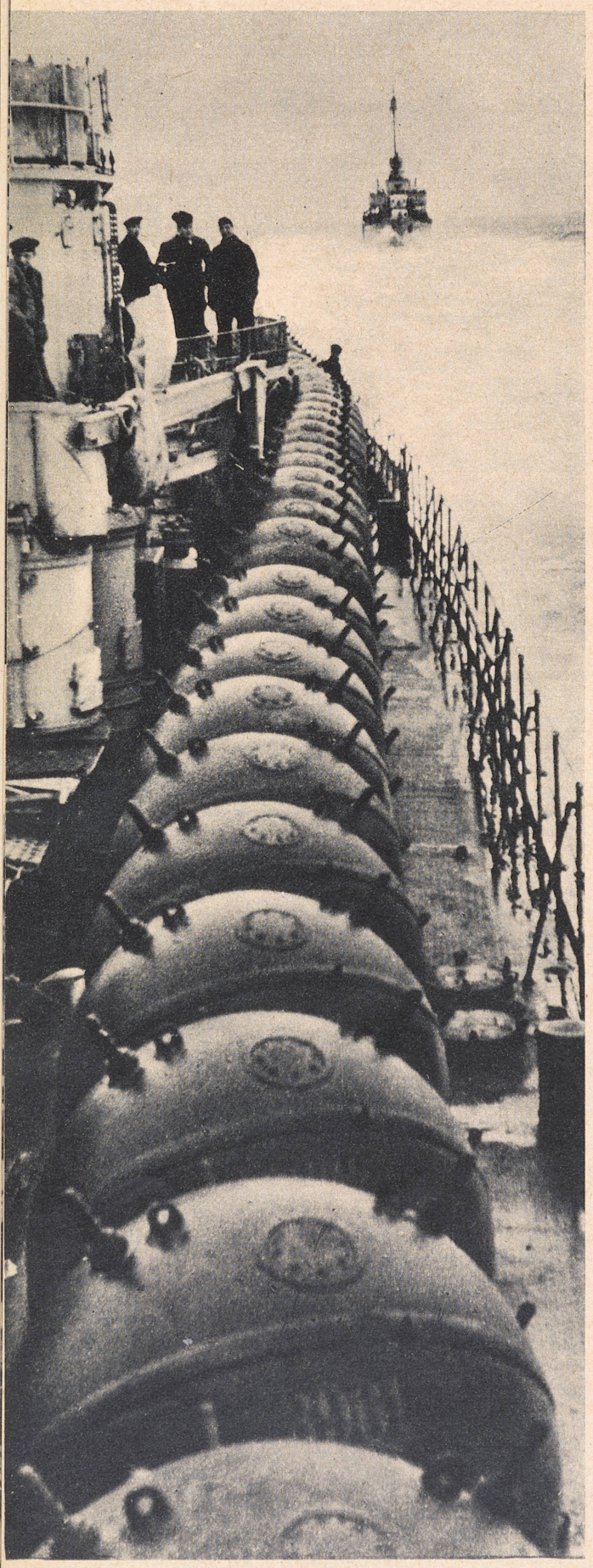

Der udlægges nye Minefelter

Skibe fra den tyske Krigsmarine med Miner om Bord udlægger et nyt Minefelt for at sikre det tyske Operationsomraade

Efter Indtagelsen

følger den første gensidige Forstaaelse. Den flygtede Befolkning er vendt tilbage til deres By, som er besat af tyske Tropper, op optager Føling med de tyske Soldater (Billede ovenfor) Paa Torvet er Gevær-erne stillet sammen, Mændene hviler sig, ryger og synger en lille Sang

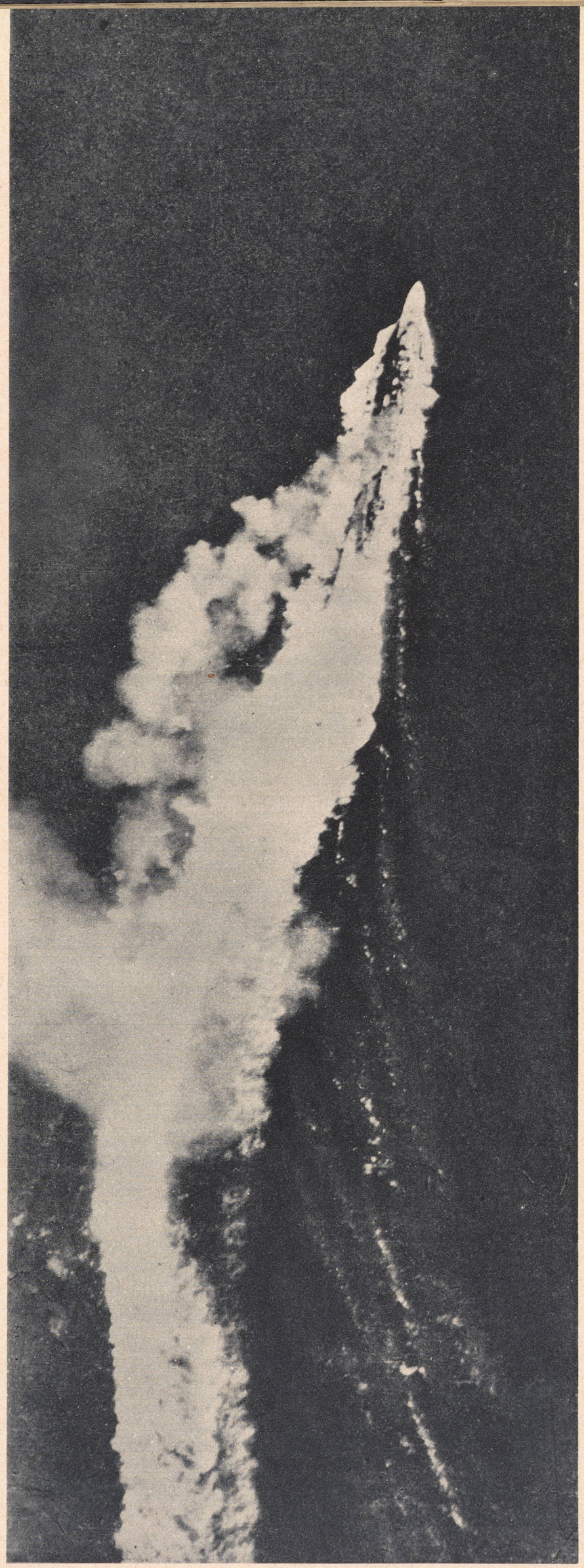

Flugt i Siksak

Ikke langt fra Boulogne opdager en tysk Bombemaskine en fransk Destroyer, som tilsyneladende har til Opgave at sikre den flygtende engelske Hærs Tilbagetog. Franskmanden har i god Tid opdaget den tyske Flyvemaskine og forsøger nu ved at sejle i Siksak at undslippe det farlige Luftangreb. Dog forgæves! De første Bomber falder ned nær ved Maalet . . .

Men allerede det næste Angreb lykkes. En Fuldtræffer slaar igennem Agterdækket. Som den brede Stribe i det oppiskede Kølvand viser, forsøger Destroyeren med Opbydelse af sine sidste Kræfter at naa ind til Kysten. Men heller ikke dette lykkes . . . Værnemagtens Overkommando kan den næste Dag berette om Ødelæggelse af en fransk Destroyer ved en Bombetræffer

I BERLIN

og . . .

Italiens nye Ambassadør har — efter sit Foretræde for Føreren og Rigsudenrigsministeren ved Fronten — tiltraadt sin Post i Berlin

Hs. Exc. Dino Alfieri ved den første Reception i det tysk-italienske Selskab. Selskabets Præsident, Rigssportleder von Tschammer und Osten retter til den nye Gesandt nogle hjertelige Ord, som denne besvarer med en betydningsfuld Tale

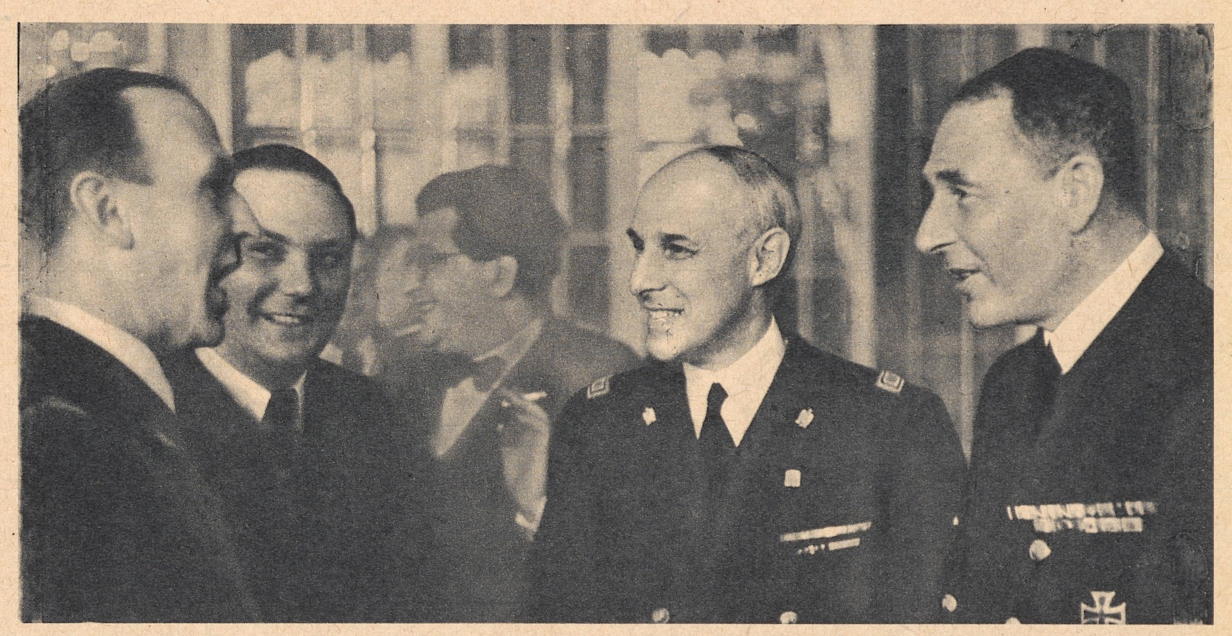

Hs. Exc. Rocco, Generaldirektøren for den udenlandske Presse i det italienske Ministerium for Folkekultur, var Gæst i det tyske Udenrigsministerium. Ambassadør Alfieri og Statssekretær Woermann blev her enige om Samarbejdet mellem den tyske og italienske Presse. Til venstre: Hs. Exc. Alfieri og Lederen af det tyske Udenrigsministeriums Presseafdeling, Gehejmeraad Schmidt; til højre: Hs. Exc. Rocco og Statssekretær Woermann

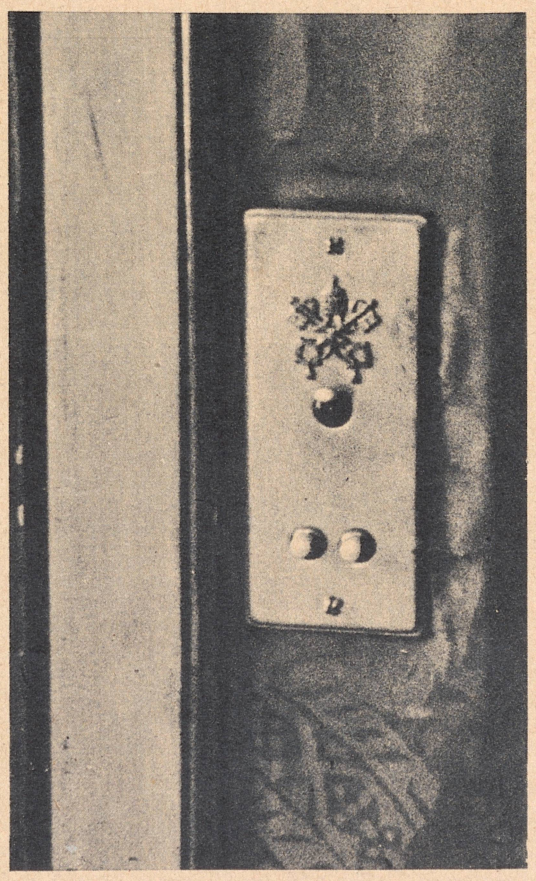

Ved et Tryk paa denne Knap, over hvilken det pavelige Vaaben pranger, tændes ved festlige Lejligheder det indirekte elektriske Lys i de pavelige Modtagelsesgemakker

. . . ROM

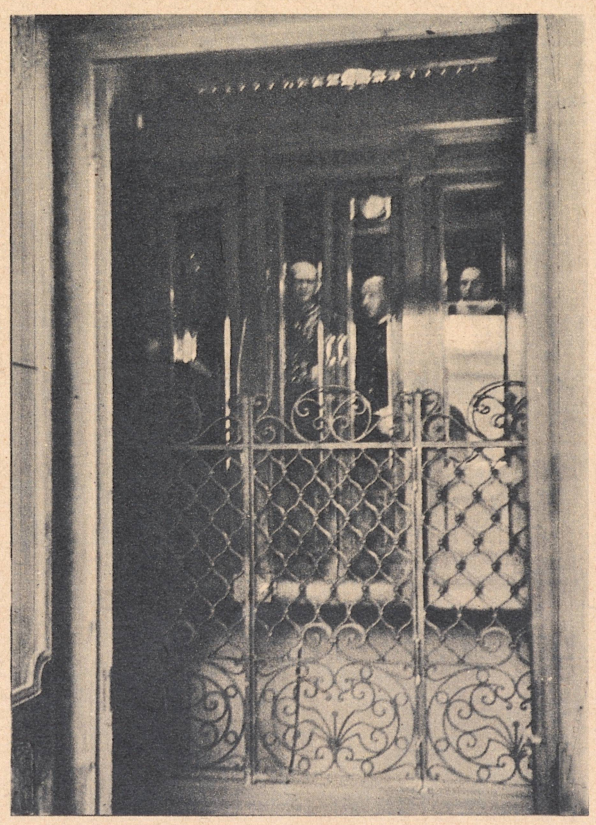

Med Elevatoren begiver den nye italienske Ambassadør sig til de pavelige Gemakker, hvor han bliver modtaget af Sekretæren, Monsignore Nardone

Gennem en Række Sale kommer man ind i Gobelinsalen og derfra . . .

. . . ind i den pavelige Tronsal

Her modtager Paven Alfieris Efterfølger, Hs. Exc. Attolico. I Tilslutning til Modtagelsen fandt der i Biblioteket en længere Samtale Sted med Paven. Ledsaget af de pavelige Embedsmænd og Svejtser-Garden begav Ambassadøren sig derpaa til Kardinal-Statssekretæren Maglione. Paa Vejen derhen tog den pavelige Fotograf, som allerede i Aartier har beklædt denne Post, et Billede i det af Rafael saa pragtfuldt udsmykkede Galleri. Vor Korrespondent har i et andet Hjørne fotograferet Ambassadøren under hans højtidelige Gang, omgivet af pavelige Dignitarer og Svejtser-Garden.

Kamp – foran Infanteriets Fortrop

Hvordan den moderne tyske Hærs Kampvaaben sættes ind for at gøre Modstanderne „møre", før Infanteriets Angreb begynder

Kampomraadet foran Infanteriets Fortrop

Et Udsnit af Fjendens Land bag Fronten. Det er Modstanderens Operationsomraade i det Øjeblik, det tyske Angreb flere Kilometer derfra sætter ind. Byen til højre forestiller et vigtigt Trafikknudepunkt af stor militær Betydning. Rekognosceringsmaskiner har konstateret, at stærke Troppeenheder marcherer paa Vejene mod Øst. Over Jernbanebroen i Forgrunden ruller Forstærkninger, ligeledes mod Øst, mens man paa Godsbanegaardens Terræn (til venstre) er ved at udlade Tropper. Paa Flyvepladsen (for oven til ventre) staar der en Mængde Rekognoscerings- og Kampmaskiner. I Byens Nordkant kan man af det bølgeformede Terræn slutte, at der her findes Bunker-Stillinger. Foran dem ligger der paa Flodens Vestbred et Fabriksdistrikt. Ethvert Punkt er stærkt forsynet med Anti-Luftskyts. Hele dette Omraade er uden Tvivl Forstærknings- og Operationsbasis for det fjendtlige Kampafsnit, som ligger Øst derfor. Her skal det tyske Angreb sættes ind. For at ødelægge denne Basis, endnu før Angrebet begynder, anvender man den tyske Hærs mest moderne Vaaben, det „flyvende Artilleri" og „flyvende Kavalleri".

Det „flyvende Artilleri" skyder

I tidligere Krige maatte Infanteriet først trænge saa langt frem, at Artilleriet kunde naa de militært vigtige Forsyningsstationer. Inden Infanteriet naaede saa vidt, kunde man ikke ødelægge de fjendtlige Forsyningsforbindelser. I gunstigste Fald lykkedes det en dristig Rytterpatrulje under største Anstrengelser at sprænge en Tunnel eller Viadukt hist og her. Nu bringer Luftvaabenet baade mellemtunge og tunge Bomber lynsnart og ofte Hundreder af Kilometer ind i det fjendtlige Operationsomraade. I Løbet af Minutter sprænges Jernbanebroen i Luften. Det samme gælder de to Flodbroer Nord for Jernbanen. Vejene til Brug for Forstærkninger er i dette Afsnit ødelagt. Nogle Øjeblikke efter regner Bomberne ned over Viadukten, over Godsbanegaarden og Udladningsrampene, over de fuldt besatte Skinneharver, over Tilkørselsvejene til Flyvepladsen, over de Kampflyvemaskiner, der staar paa Jorden, og over Vejkryds og Bunkere

Faldskærmsjægerne griber ind

Angrebets Maal: Flyvepladsen Vest for Byen
I et Nu er Faldskærmen efter Landingen spændt af og bliver liggende paa Jorden. Nu er ogsaa Materielbeholderne landet. Faa Minutter efter er Tropperne bevæbnede og samlede og træder an til Erobring af Lufthavnen. Snart efter lander de svære Transportflyvemaskiner paa Startpladsen, og nu sættes Faldskærmsjægere sammen med Luftlandgangstropper ind til Løsning af nye Opgaver

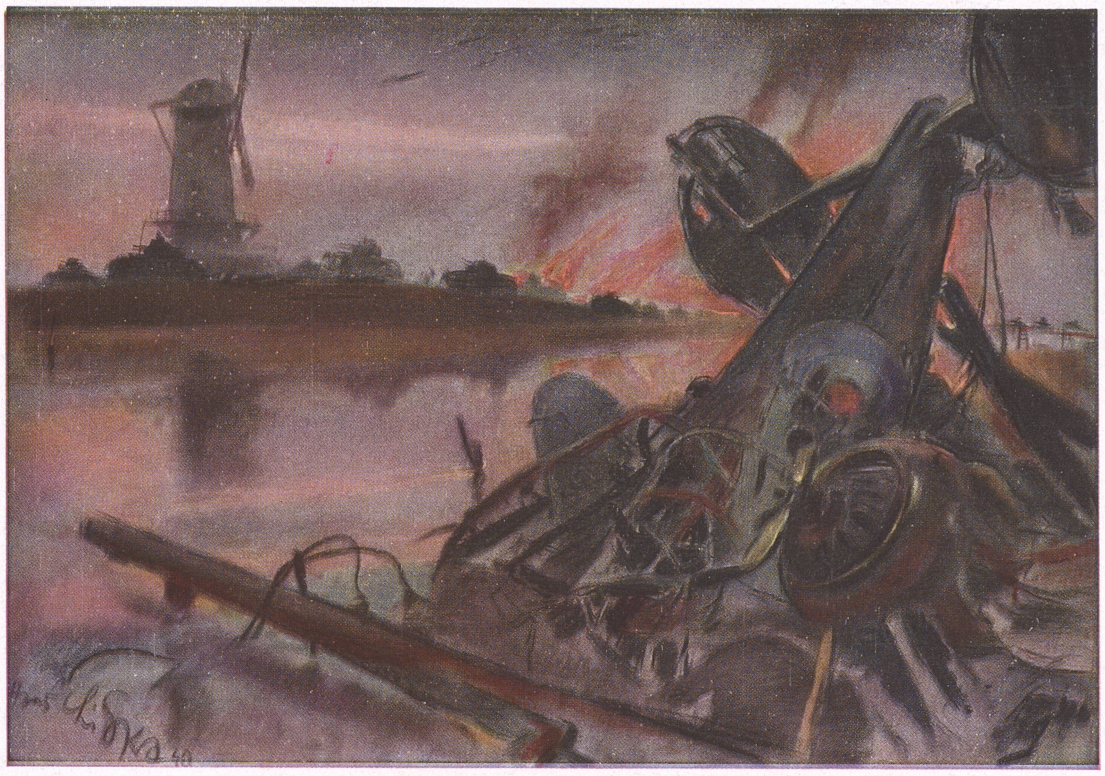

Imens ruller den store Offensiv fremad . . .

Mange Kilometer Øst for Byen
er Modstanderens Hovedmodstandslinie paa denne Tid blevet gennembrudt, og paa Hovedlandevejene ruller lette og svære Panservogne, det tyske Angrebs hurtigste og forreste Spids, frem mod Fjenden, indhenter de bortsprængte og flygtende Tropper, forvirrer og tilintetgør Forstærkningerne og overrasker Ammunitions- og Forplejningskolonnerne, alt mens de nærmer sig Byen

Og atter sætter Luftvaabenet ind . . .
Endnu mens de Maskiner, som havde angrebet de tekniske Bygninger, var ved at stige til Vejrs efter Bombenedkastningen, har andre Maskiner fundet lige saa fordelagtige Maal. Hvinende styrter de sig ned over Marchkolonnerne, der spredes for alle Vinde. Mellem Drønene af de hurtigt efter hinanden følgende Bombenedslag hamrer Bundflyvernes Maskingeværer. I et Nu er Marchkolonnerne blevet oprevet, sprængt og i hvert Fald moralsk stærkt rystet. Og alt dette udspiller sig endnu længe før det egentlige Angreb har kunnet finde Sted . . .

„Kampen foran Infanteriets Stødtropper“ er forbi

Panservogne er trængt frem til Byen

De er kørt igennem Byen og har renset Gaderne for de sidste Forsvarere. Industridistriktet er naaet nordfra over en Bro, der ikke er ødelagt. De første Panservogne har ogsaa grebet ind i Kampen om Bunkerstillingerne paa Bakkedragene, og med deres Skyts har de bistaaet Faldskærmsjægerne og de Tropper, der er landsat fra Luften. Den sidste Modstand er brudt. „Det flyvende Artilleri“ har i det afgørende Øjeblik lammet eller forvirret Modstanderen, mens Faldskærmsjægerne har besat Flyvepladsen ved fuldt ud at udnytte Overraskelsesmomentet ved deres Tilsynekomst, samtidig med at de har overrumplet Bunkerne og sikret det værdifulde Industridistrikt mod Ødelæggelse. Styrtkampflyvere og Faldskærmsjægere har paa samme Maade i væsentlig Grad aflastet Hovedfremstødet fra Vest og dermed fremskyndet Fremmarchen ligesaa betydeligt

Er hun stillet i det rette Lys?

TIDSFORDRIV MED FARVESTRAALER

Forskelligartet Belysning skaber et ganske forskelligt Udseende. Som Regel slutter man fra et Menneskes forskelligartede Udseende til ændrede Legems- eller Sjælstilstande. Farvelys kan altsaa trylle forskellige Stemninger frem, som ikke udgaar fra den belyste Forsøgsperson selv. Et Par Eksempler, som af illustrationsmæssige Grunde er noget overdrevne, viser os, hvilke Muligheder Farvefilmen har paa dette Omraade.

Dødbleg
egentlig „dødblaa"; svagt blaat Lys giver en bleg Tone

Skamrødme
breder sig over Ansigtet, skabt af Lyset — som paa den stærkt „rødmende" Pullover

En Farve-Mosaik af Lys
Rødt foroven, violet fra venstre og grønt fra højre Side — en Farvesammensætning, der bliver endnu interessantere, fordi der opstaar helt nye Farver paa Huden og i Haaret, der hvor Straalerne skærer hinanden

Solbrunet . . .
Et mildt nøddefarvet Lys fremtryller et brunt og sundt Udseende

. . . Stuebleghed
matte, gennemsigtige grønne Toner giver derimod Folks Teint et blegt og blodfattigt Udseende

Ved den varmende Lejrild
„Flammernes" Genskin skabes ved Hjælp af to Lamper: „Gløderne" fra neden laves med rødt Lys, det flakkende „Baal" ved gult Lys forfra

En Mus dukker atter op!

I Aartier troede Videnskaben, at Birke- eller Stribemusen var uddød i Mellem- og Vesteuropa. Men selv allerede før den Tid lykkedes det kun sjældent at fange det lille Dyr, da det paa Grund af sin utrolige Hang til Søvn holdt sig usynlig om Dagen. Først ved Nattetid bliver Birkemusen, som ernærer sig ved Græsfrø, vakt til Live. Imidlertid opstod der saa for nogen Tid siden pludselig det Rygte, at man i det østprøjsiske Naturfredningsomraade ved Guja-Søen havde set et lillebitte Dyr, som efter Beskrivelsen at dømme kun kunde være en Birkemus. Det var to Skovarbejdere, som bragte denne Meddelelse. Derpaa gik en Naturforsker, forsynet med 60 Musefælder, paa Jagt efter den sagnagtige lille Mus. desværre uden Resultat. Men inden Videnskabsmanden vendte hjem, gav han de to Skovarbejdere til Opgave selv at forsøge at finde det Dyr, som de paastod at have set. Og det lykkedes dem virkelig at fange den Mus, som vi viser Dem her. Den vejer kun 8 g. Paa Billedet øverst til enstre ser vman Birkemusen sammenrullet i sin Sovestilling. Sommerfuglen ved Siden af tjener kun til Sammenligning af dens Størrelse.

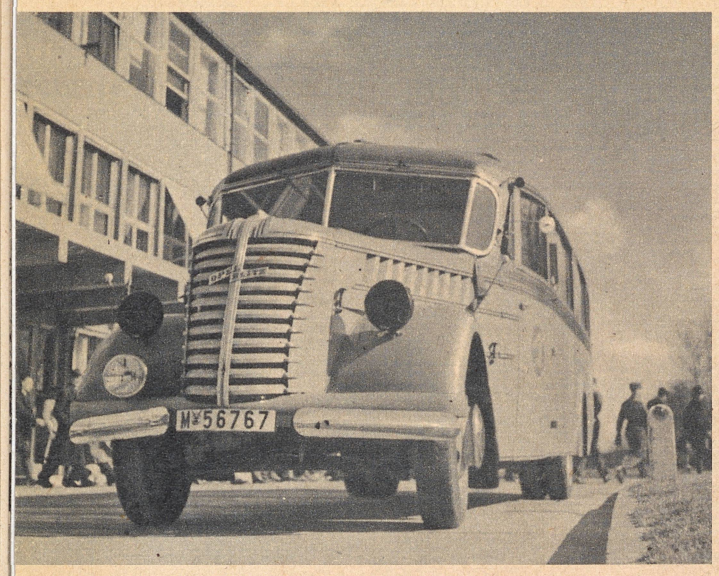

Fabrikkens egne Omnibusser
henter Arbejderne og Personalet fra deres Bopæl til „Heinkel-Byen".

Fra eget Slagteri
Fabrikskantinens Forraadskammer faar sin „Forsyning" fra Heinkel-Fabrikkernes eget Gods.

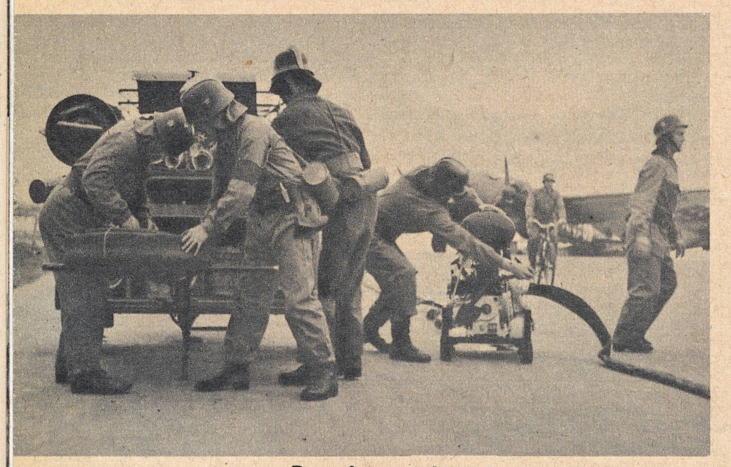

Brandvæsenet
med særlig uddannede Fabriksarbejdere sørger for de beskæftigedes og deres Arbejdssteds Sikkerhed. Det er større end det, en By paa 90,000 Indbyggere raader over.

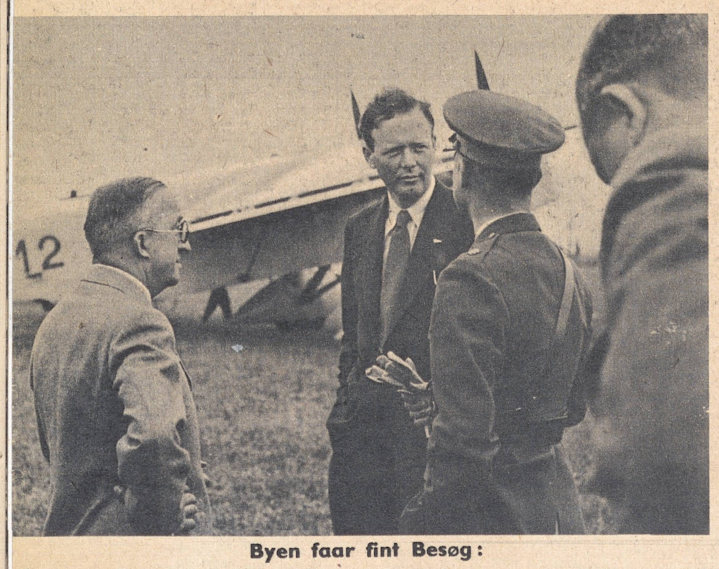

Byen faar fint Besøg:
Oberst Lindbergh ved sit Besøg i Marienehe ved . . . i Samtale med Fabrikkens Skaber, Professor Heinkel

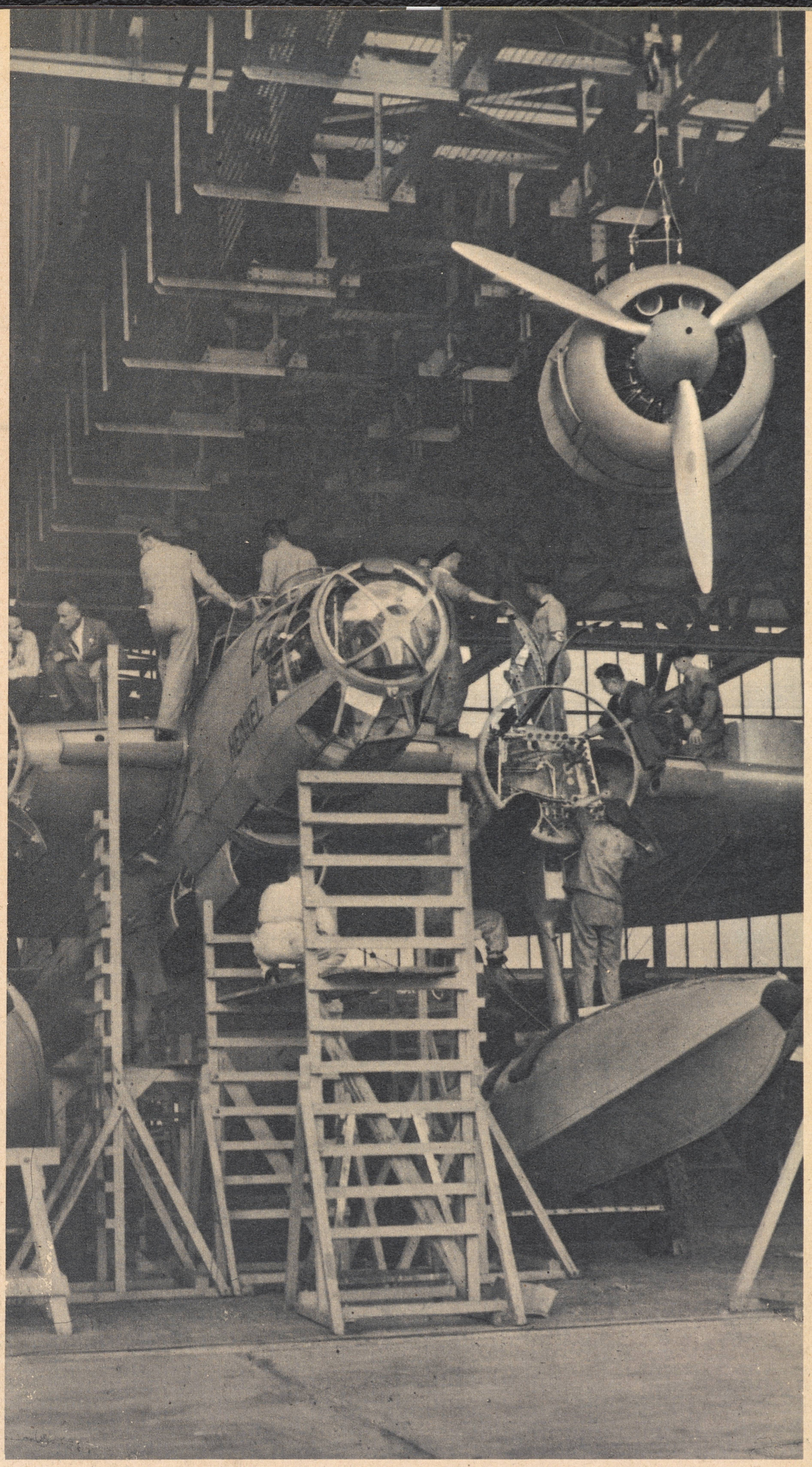

En „Heinkel„ kommer til Verden.
Motorerne i en færdigbygget Vandflyver bliver monteret. En Time senere forlader den flyvefærdige Maskine Hallen

EN BY FOR SIG

I de verdensberømte Heinkel-Fabrikker findes alt, hvad Arbejdere og Personale i denne Virksomhed har Brug for. I denne „By for sig" er alt for Haanden lige fra en Sportplads og det mest moderne Kursted til Fabrikskøkkenet.

Her er Beviset

Lad os begynde med Sundhedsplejen i „Heinkel-Byen". Ud fra det Synspunkt, at Sundhedspleje er vigtigere end Sygepleje, har Skaberen af den verdensberømte Flyvemaskinefabrik foruden medicinske Bade ogsaa ladet indrette Kneipp-Bade. I en Klinik — Heinkel-Plejehjemmet — sørger Læger og Tandlæger for Fabrikpersonalets Sundhed. Med bestemte Mellemrum bliver enhver, der hører til Virksomheden. regelmæssig undersøgt, bliver bestraalet eller faar Lysbade, alt efter hvad der er gavnligst for hans legemlige Tilstand. Selv en Snue bliver behandlet.

For de mange Tusinde Mennesker, som dagligt faar deres Forplejning her, er der indrettet en Kantine, der kan konkurrere med det mest moderne Hotelkøkken. Der tilbereder man ved Elektricitet alle de mange rare Sager, som bliver leveret fra „Heinkel-Byen"s eget Slagteri og Gods. Herfra kommer der ogsaa Frugt, som sammen med Drikkevarer og Tobak. Smørrebrød o. s. v. bliver solgt fra ambulante Diske til Arbejderne i Fabrikshallerne. — Varerne bliver solgt til Produktionspris . . .

Ernst Heinkel, som i Aaret 1922 sammen med fire Arbejdere og en Værkmester aabnede sit første Værksted i Rostock, og som i 1911 som ved et Vidunder slap over en meget alvorlig Flyveulykke, havde sikkert ikke den Gang kunnet tænke sig, at hans lille Virksomhed engang skulde faa et saadant Omfang. Han satte sin Jernenergi ind paa at blive rask igen, og han blev rask. Og hans Interesse veg ikke fra Flyvervæsenet. Med beskedne Midler byggede han sine Vandflyvemaskiner, som fandt international Anerkendelse. Han har ogsaa været i Stand til fuldt ud at tilfredsstille de usædvanlig store Krav, som Genopbygningen af det tyske Luftvaaben stillede til ham.

Men den gemytlige Heinkel, der stammer fra Schwaben, sørger dog ikke blot for sine Arbejderes legemlige Vel. Lærlingeværkstederne i „Heinkel-Byen" er berømte. Kun sunde unge Mennesker kan blive ansat her, og de har kun de allerbedste Fagarbejdere som Lærere.

Alle Værkstederne ligger omgivet af smukke grønne Anlæg, og mellem de enkelte Bygninger forbavses den besøgende ved at finde ikke alene pragtfulde Plæner, som man har Lov til at betræde, men ogsaa Arealer til Landbrug. Her bliver virkelig det smukke forbundet med det nyttige.

Man tager sig ogsaa af „Heinkel-Byboerne" efter Fyraften. I den træpanelerede Festsal i Kantinebygningen er der en stor Scene og et Talefilmsanlæg, som bliver ivrigt benyttet. Overalt har de deres egen Højttaler. Et eget Bibliotek med en rig Samling af tysk Literatur staar til Raadighed for de læselystne blandt Arbejderne.

I Begyndelsen af 1938 blev der i Heinkel-Fabrikken for første Gang ansat Kvinder til lettere, tekniske Arbejder. For at skaffe disse Arbejdersker Rekreation efter Arbejdet har Fabriksherren — ganske vist ikke i selve „Heinkel-Byen," men i Bad Doberan ikke langt derfra — ladet indrette et eget Kvindehjem. Her kan de kvindelige Nittere, Svejsere o. s. v. fra Tid til anden faa Lejlighed til at hvile sig rigtigt ud.

Dette er den sidste og mest fuldkomne Udvidelse af Fabrikkens Sundhedsvæsen. „Heinkel-Byen" med sine mange Boligkomplekser, Eenfamilie-Villaer og Rækkehuse udvider sig stadig. Huslejen er naturligvis lav, og derfor er det let forstaaeligt, at disse Byboere i enhver Henseende befinder sig uhyre vel.

Rostock har tildelt Skaberen af hele denne Fabriksby Diplomet som Æresdoktor, efter at den tekniske Højskole i Stuttgart havde udnævnt Ernst Heinkel til Dr. Ing. h. c. Det tyske Folks Fører hædrede selv den store Flyvemaskinekonstruktør ved at tildele han den tyske Nationalpris for Kunst og Videnskab samt Titlen „Professor".

Paa „Byens" Sportplads

Efter Arbejdet hører Gymnastik og Sport til Dagens staaende Program for alle, der hører til Virksomheden, Kvinder saavel som Mænd

I „Byens„ Vaskeri

bliver de Gummidragter, derbenyttes af Vandflyvestationens Mandskab, repareret, renset og tørret

Levende Mejemaskiner

Faareflokken fra „Byens" Gods sørger for, at Græsset paa Startpladsen altid har samme Højde.

Faldskærmskontrol

Med bestemte Mellemrum bliver de af Fabrikkens Flyvepersonale benyttede Faldskærme eftersét.

Flyvergeneral Udet

afgiver sin Dom over en ny Maskine,

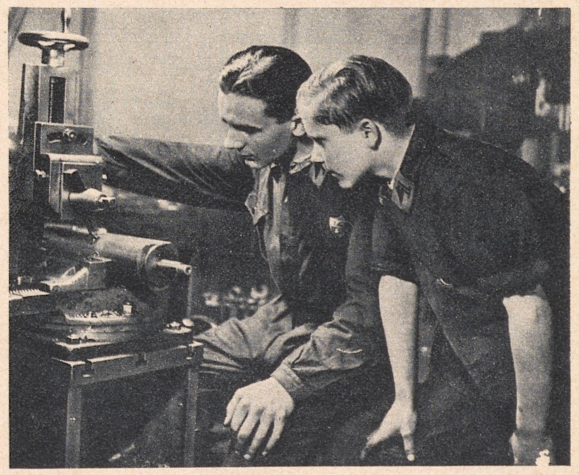

I „Heinkel-Byens„ Skole

Lærlingene faar Undervisning.

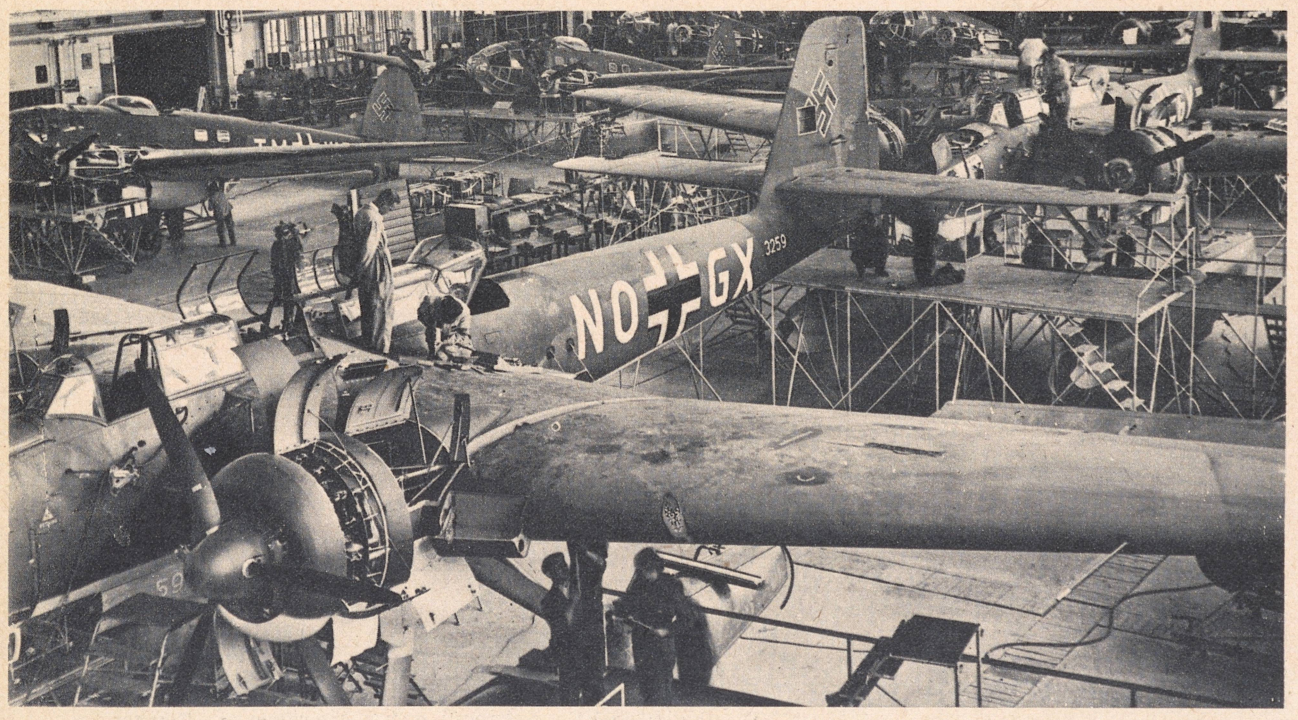

Hvad „Heinkel-Byen" lever af:

Flyvemaskiner, — Flyvemaskiner . . . Flyvemaskiner!

Manden, der fik Jernkorset for særlig gode Arbejdsresultater i Fabrikken

„Byen"s Sundhedsvæsen

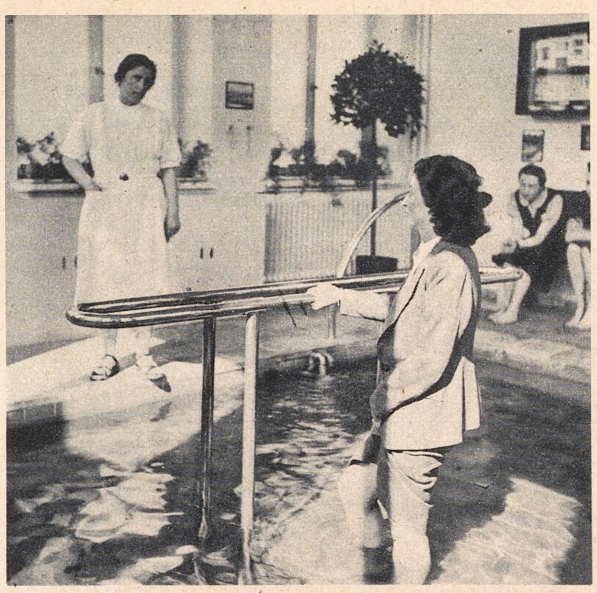

Vandkure, Bestraalinger med Højfjældssol og Fyrrenaalsbade hører med til „Heinkel-Byen"s regelmæssige Sundhedspleje

„Byen"s Politi

Fabrikkens Vagthunde, der af dens Politi er dresseret til at gaa løs paa enhver, der paa en eller anden Maade giver sig til at se nærmere paa Maskinerne.

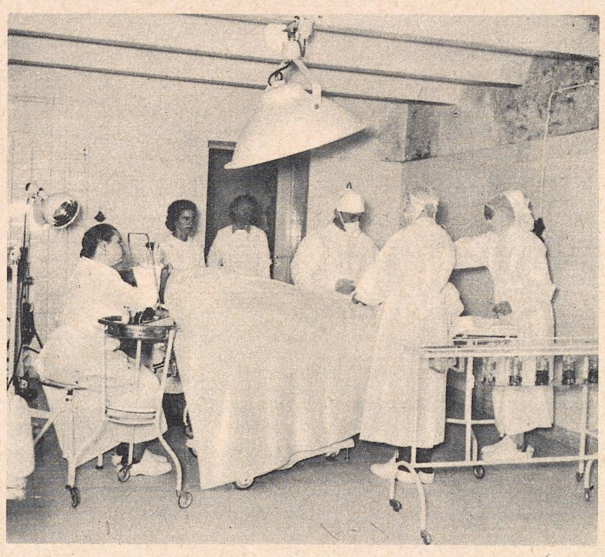

En Operationssal hvor forulykkede straks faar Lægehjælp, hører ligeledes med til „Byen"s særlige Institutioner.

„Byen"s Orchester

spiller to Gange om Ugen i Middagspausen og i andre Arbejdspauser. Desuden naturligvis ogsaa ved særlige Lejligheder.

Fabrikkens Leder

Prof. Heinkel (til højre) spiller Bold paa Sportpladsen, der hører til hans Fabrik.

Heinkel-Virksomhedens kvindelige Hockey-Hold

kæmper mod et Hold fra Sportsklubben i en nærliggende By

Kajakroning

i Fabrikkens Roklub, som oven i Købet ejer en egen Otter-Baad.

Heinkel-Fabrikkernes Kvindehjem

i Bad Doberan, hvor det kvindelige Personale kan hvile ud og komme til Kræfter i deres Ferie.

Et „Heinkel-Barn" drager ud i Verden.

STOCK
VÆRKTØJ

kan De faa nu som før i den bekendte gode Kvalitet

R. STOCK & CO

SPIRALBOHRER-, WERKZEUG-UND MASCHINENFABRIK
AKTIENGESELLSCHAFT • BERLIN-MARIENFELDE

Dette er Originaldokumentet over Løjtnant Hankeys Adfærd. Ved Siden af Fotografiet findes den danske Oversættelse

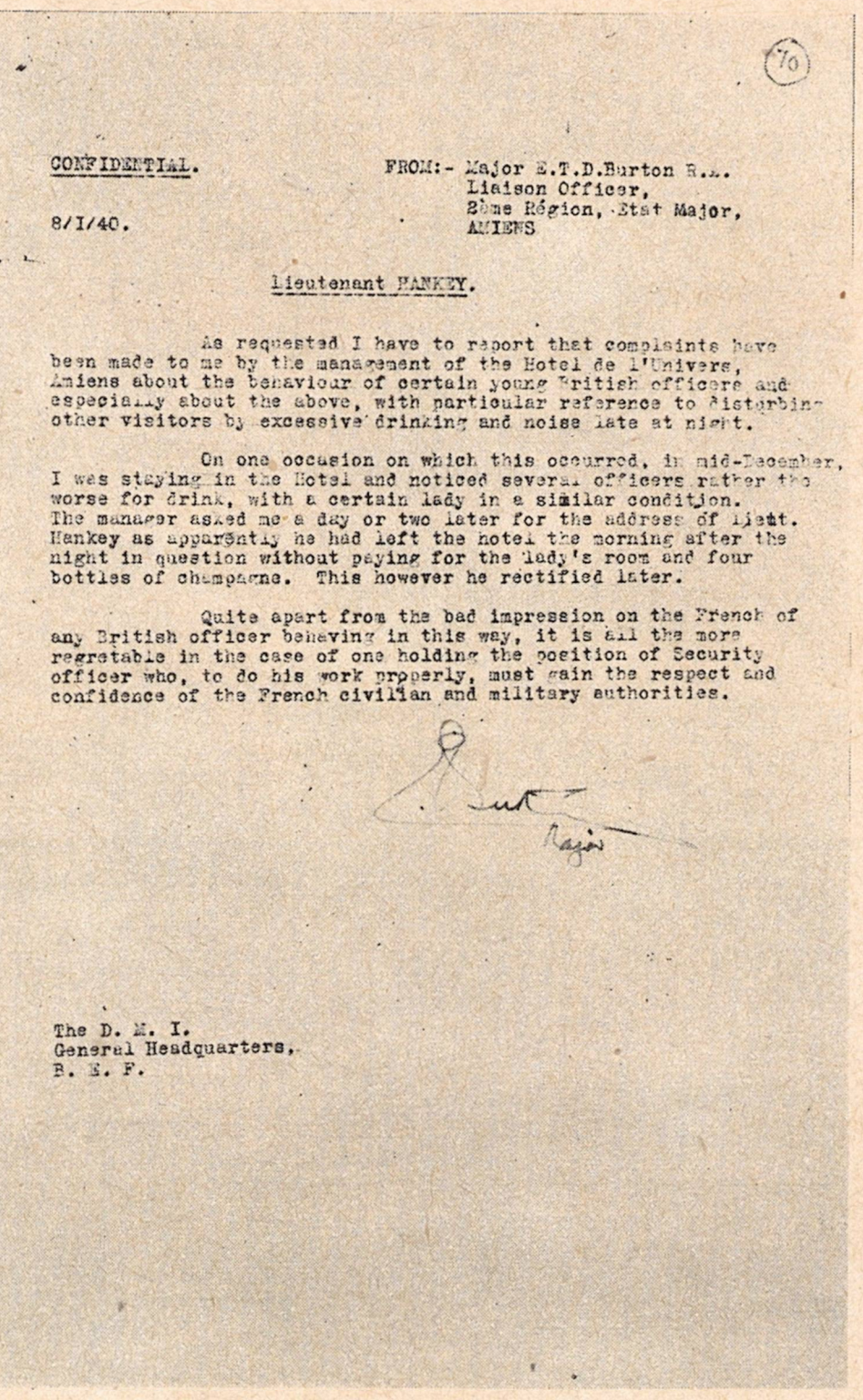
(70)

CONFIDENTIAL. FROM:- Major E.T.D.Burton R.A.
Liaison Officer,
2ème Région, Etat Major,
8/I/40. AMIENS

Lieutenant HANKEY.

As requested I have to report that complaints have been made to me by the management of the Hotel de l'Univers, Amiens about the behaviour of certain young British officers and especially about the above, with particular reference to disturbing other visitors by excessive drinking and noise late at night.

On one occasion on which this occurred, in mid-December, I was staying in the Hotel and noticed several officers rather the worse for drink, with a certain lady in a similar condition. The manager asked me a day or two later for the address of Lieut. Hankey as apparently he had left the hotel the morning after the night in question without paying for the lady's room and four bottles of champagne. This however he rectified later.

Quite apart from the bad impression on the French of any British officer behaving in this way, it is all the more regrettable in the case of one holding the position of Security officer who, to do his work properly, must gain the respect and confidence of the French civilian and military authorities.

Major

The D. M. I.
General Headquarters,
B. E. F.

Fortroligt
8/I/40

Fra Major E. T. D. Burton R. A.
Linieoffizier
2. Afdeling, Generalstab
Amiens

Løjtnant Hankey

Efter Anmodning indberetter jeg, at der fra Ledelsen af Hotel de L'Univers i Amiens er blevet klaget over den Maade, hvorpaa visse unge britiske Officerer og særlig ovennævnte Løjtnant Hankey har opført sig. Der klages særlig over, at disse ved overdreven Nydelse af Drikkevarer og ved Larm sent om Natten, har forstyrret de andre Gæster.

Ved en af disse Lejligheder, i Midten af December, boede jeg i samme Hotel og lagde Mærke til flere Officerer, der var temmelig berusede og i Selskab med en vis Dame i lignende Forfatning. Hotellets Forretningsfører bad mig en eller to Dage efter om Adressen paa Løjtnant Hankey, der aabenbart havde forladt Hotellet om Morgenen efter den omtalte Nat uden at betale vedkommende Dames Værelse og 4 Flasker Champagne. Dette har han imidlertid ordnet senere. Rent bortset fra det daarlige Indtryk, en saadan Optræden fra nogle britiske Officerers Side gør paa den franske Befolkning, er det særlig beklageligt i nævnte Tilfælde noor vedkommende beklæder en Stilling som Sikkerhedsofficer og for at kunne løse sin Opgave paa rigtig Maade derfor først og fremmest maa erhverve sig de civile og militære Myndigheders Agtelse og Tillid.

Underskrift

The D. M. T. (Direktor Military Intelligence)
General-Hovedkvartered
B. E. F. (Brit. Expedition Forces)

Hs. Maj.'s Lojtnant Tony Strachans Dagbog

Hs. Maj.'s Løjtnant i Leicester-Regimentet, Tony Strachan, kom den 22. April ved Lillehammer i Norge i tysk Fangenskab. Løjtnant Tony Strachan førte en Dagbog, som uden Kommentarer af nogen som helst Art offentliggøres i det følgende

Lørdag, 6. 4. — Efter en hel Del frem og tilbage forlod vi Cockfield ved Midnat.

Søndag, 7. 4. — Overskrider den skotske Grænse. Kl. 11.30 om Bord paa „Devonshire" (Rosyth). Baadsmanøvre. Tilbringer en ubehagelig Nat sammen med Underlægen.

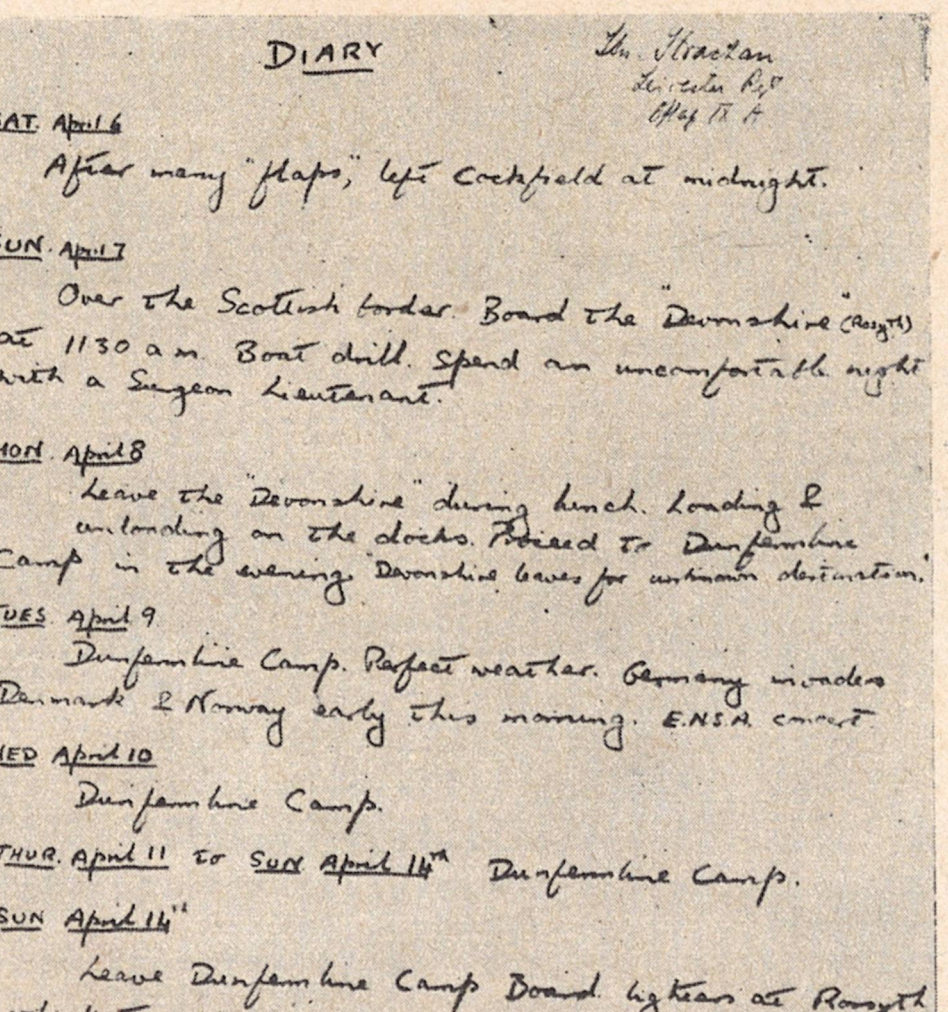
DIARY — Lt. Strachan, Leicester Rgt

SAT. April 6
After many "flaps", left Cockfield at midnight.

SUN. April 7
Over the Scottish border. Board the "Devonshire" (Rosyth) at 1130 a.m. Boat drill. Spend an uncomfortable night with a Surgeon Lieutenant.

MON. April 8
Leave the "Devonshire" during lunch. Loading & unloading on the docks. Proceed to Dunfermline Camp in the evening. Devonshire leaves for unknown destination.

TUES. April 9
Dunfermline Camp. Perfect weather. Germany invades Denmark & Norway early this morning. E.N.S.A. concert

WED April 10
Dunfermline Camp.

THUR. April 11 to SUN April 14th Dunfermline Camp.

SUN April 14th
Leave Dunfermline Camp Board lighters at Rosyth which transfer us to S.S. Orion moored just off the Forth Bridge

SUN. April 14 to TUES April 16
The "Orion" cruise liner under peacetime conditions. Life of superb luxury. 1st class cabins, with the best possible food. The troops a little bewildered by the [illegible] comforts. I eat too much.

Et Fotografi af den første Side i Løjtnant Tony Strachans Dagbog. Særlig opmærksomt bør man læse, hvordan Løjtnant Strachan omtaler Nordmændene og sine egne Landsmand

Mandag, 8. 4. — Forlader „Devonshire" under Maaltidet. Ind- og Udladning i Havnen. Marcherer om Aftenen til Dunfermline Lejren. „Devonshire" stikker til Søs med ukendt Maal.

Tirsdag, 9. 4. — Dunfermline Lejr. Smukt Vejr. Tyskland tidligt om Morgenen faldet ind i Danmark og Norge. E. N. S. A. Koncert.

Onsdag, 10. 4. — Dunfermline Lejr.

Torsdag, 11. 4. — Søndag, 14. 4. Dunfermline Lejr.

Søndag, 14. 4. — Forlader Dunfermline Lejren og gaar i Rosyth om Bord i Lægtere, som bringer os ud til H. M. S. „Orion", der ligger for Anker lige ved Forth Broen.

Søndag, 14. — Tirsdag, 16. 4. — „Orion" er i Fredstid en Lystdamper. Yderst luksuriøst Liv. 1. Klasses Kabiner med den bedste Forplejning. Tropperne er noget forbavsede over den usædvanlige Luksus. Jeg spiser for meget. Oversergent C. faar et Puf af en Soldat.

Tirsdag, 16. 4. — Sherwood Foresters og Halvdelen af Leicester'ne gaar om Bord paa Krydsere og Destroyere. Jeg selv gaar med et A. Kompagni om Bord paa „Curacca". Natten tilbringer vi ved Forth Broen, fortøjet. Min første Erfaring med en Hængekøje er ikke ubehagelig. 3 Glas Gin for 5 pence.

Onsdag, 17. 4. — H. M. S. „Arethusa", „Curacca", „Carlisle" og to Destroyere afsejler til Norge, som, hvad vi nu lejlighedsvis erfarer, er vort Maal. Ved Middagstid er jeg heftig søsyg. Krydseren løber med meget stor Fart og ruller stærkt, skønt der slet ikke er nogen Søgang, fordi dens Bov er meget smalt bygget. I Pauserne mellem Opkastningerne opdager jeg Skønheden ved det Skuespil, som frembyder sig for mit Blik: Det graa Ocean, som ruller forbi i høje Bølger, med Skibene, som stadig forandrer deres Position for at undgaa at blive opdaget af Undervandsbaade. Ved Tetid gaar jeg ned i en Kabine og sover paa Gulvet. Høj Sø om Natten.

Torsdag, 18. 4. — Har glemt, hvad der skete inden Aften. Vi sejler ind paa norsk Søterritorium. Jeg er lige i Stand til at klatre op paa Dækket for at nyde den herlige Udsigt til de snedækte Fjælde i den begyndende Skumring. Efter tre Dages Forløb kan jeg for første Gang igen spise noget. Vi gaar i Land i . . . ., som er rømmet af Befolkningen. Med Færgebaade til . . . ., hvor vi forlod Havnen og ankom Lørdag Morgen omtrent Kl. 6 til en Bjærglejr. Jeg faar lige en kummerlig 6 Timers uafbrudt Søvn. Fjendtlige Flyvere viser sig højt oppe i Luften og beskydes af Skibsartilleri.

Fredag, 19. 4. — Jeg vaagner henimod Middag og ser den brændende Sol skinne paa Sneen, hvad der blænder mine Øjne. For første Gang forsøger jeg den norske Ost, som ikke imponerer mig. Middagsmaden bestaar af Svesker, Fiskeboller og Kartofler (i denne Rækkefølge). Om Eftermiddagen Afmarch til Havneanlæggene, hvor vi blev læsset paa Jernbanetog. Om Natten kører vi gennem Dombaas til Otta. Jeg sover paa Klosettet og bliver ofte forstyrret.

Lørdag, 20. 4. — Otta Banegaard. Kommandanten bliver i Dombaas. John German overtager Kommandoen. Lod min Kuffert blive tilbage. Vi hører, at „Bochen" (s: Tyskeren) kun er 5 miles herfra. Brigadekommandanten befaler os at gaa tilbage, men de norske Baneembedsmænd modsætter sig dette. Desværre fik den norske Kommando sat sin Vilje igennem og vi fortsætter med Toget til Tretten. Landskabet bliver fladere, efterhaanden som vi kommer længere sydpaa, og de nøgne Klippevægge bliver nu erstattet af Høje, der er dækket med uoverskuelige Granskove. Fra Tretten kører vi videre i Lastbiler for at forsøge paa at bryde igennem svage tyske Troppestyrker (saadan sagde man). Undervejs faar vi Maskingeværild fra en fjendtlig Flyvemaskine og trækker os i Uorden tilbage til Lillehammer. Jeg undslap lige Døden. Vi samles og ordner os paa en smal Skovvej. De norske Lastbilchaufførér er ved at tabe Hovedet. Indkvarteret i en Hal hos Frelsens Hær i Lillehammer. Jeg har det for første Gang i Norge nogenlunde hyggeligt.

Søndag, 21. 4. — Vi forlader Lillehammer i Lastbiler og rykker frem mod Syd langs med Mjøsen. Vi ankommer til . . . Vi ser Nordmænd i besynderlige Stillinger paa Jorden. Jeg undrede mig endnu over, hvad der nu skulde ske, da vi pludselig udsættes for Maskingeværild og opdagede, at de med et kynisk Smil og uden at advare os lod os gaa igennem den forreste Linie. Jeg fører en tapper Afdeling Sygepassere ned ad en Vej, hvor det regnede med Haubitsgranater. Eftermiddagen tilbringer vi i Skoven og beskyder en Fjende, som vi ikke kan se. Vi trækker os tilbage til . . . og gør os klar til at gaa i Stilling om Aftenen. Man siger os, at der kun ligger 3-400 tyske Soldater foran os, mens der i Virkeligheden mindst er to motoriserede Divisioner med tilsvarene Vaabenarter. Jeg prøver paa at sove lidt, da der Kl. 11.30 kommer Befaling til Tilbagetog. Nordmændene har taget alle til Raadighed staaende Lastbiler og Omnibusser, saa vi maa marchere 12 miles nordpaa til Lillehammer ad en sneklædt Landevej.

Mandag, 22. 4. — Soldater, der er udmattede efter at have marcheret hele Natten, falder ud af Rækkerne, og jeg kommer boot fra min Deling. Endelig kommer der en Lastbil til os, og vi trænger os ind i den. Vi kører gennem Byen Lillehammers ydre Kvarterer og bliver beskudt med Maskingeværer i den aabne Vogn. Vi faar senere at vide, at Tyskerne var brudt igennem og havde taget Lillehammer i Ryggen paa os. Nordmændene, som ikke er krigeriske Naturer, har rømmet Byen og flygter nordpaa. De har sprængt alle Broer over Mjøsen, og vi sidder fast. Vi indtager en Forsvarsstilling 4 km Nord for Lillehammer. Jeg forsøger at sove i Solen paa en Skraaning, men maa ofte trække mig tilbage bag Trærne, naar der viser sig fjendtlige Flyvemaskiner, som skyder paa os. Ved Middagstid faar jeg Befaling til at føre en Deling af D-Kompagniet for at understøtte et Kompagni Foresters i dets venstre Flanke. Jeg tilbringer en spændende Time med at beskyde en fjendtlig Tank paa Vejen fra Lillehammer med Anti-Tankgeværet, dog uden synligt Resultat. Det fuldstændig udmattede Mandskab vægrer sig ved at klatre med mig op paa Skrænten.

Der skydes nu ret livligt, og jeg trækker mig med en blandet Afdeling Foresters og Leicesters tilbage op ad Vejen. Langs med hele Vejen ligger der henkastet Ammunition og Udrustningsgenstande. Flyver- og Granatild. Af og til bliver vi direkte beskudt, men tager os det ikke særlig nær, da vi antager, at det kun er enkelte Skarpskytter. Paa Vejen træffer jeg en Forester-Kaptajn, som meddeler mig, at vort Hovedkvarter kun ligger ca 1 mile længere tilbage. En Omnibus med to Forester-Officerer kører forbi sydpaa. De lover at tage mig med paa Tilbagevejen. Jeg trækker mig tilbage i et Hus, for at „træde af paa Naturens Vegne". Pludselig er Muren

Forts. paa Side 35

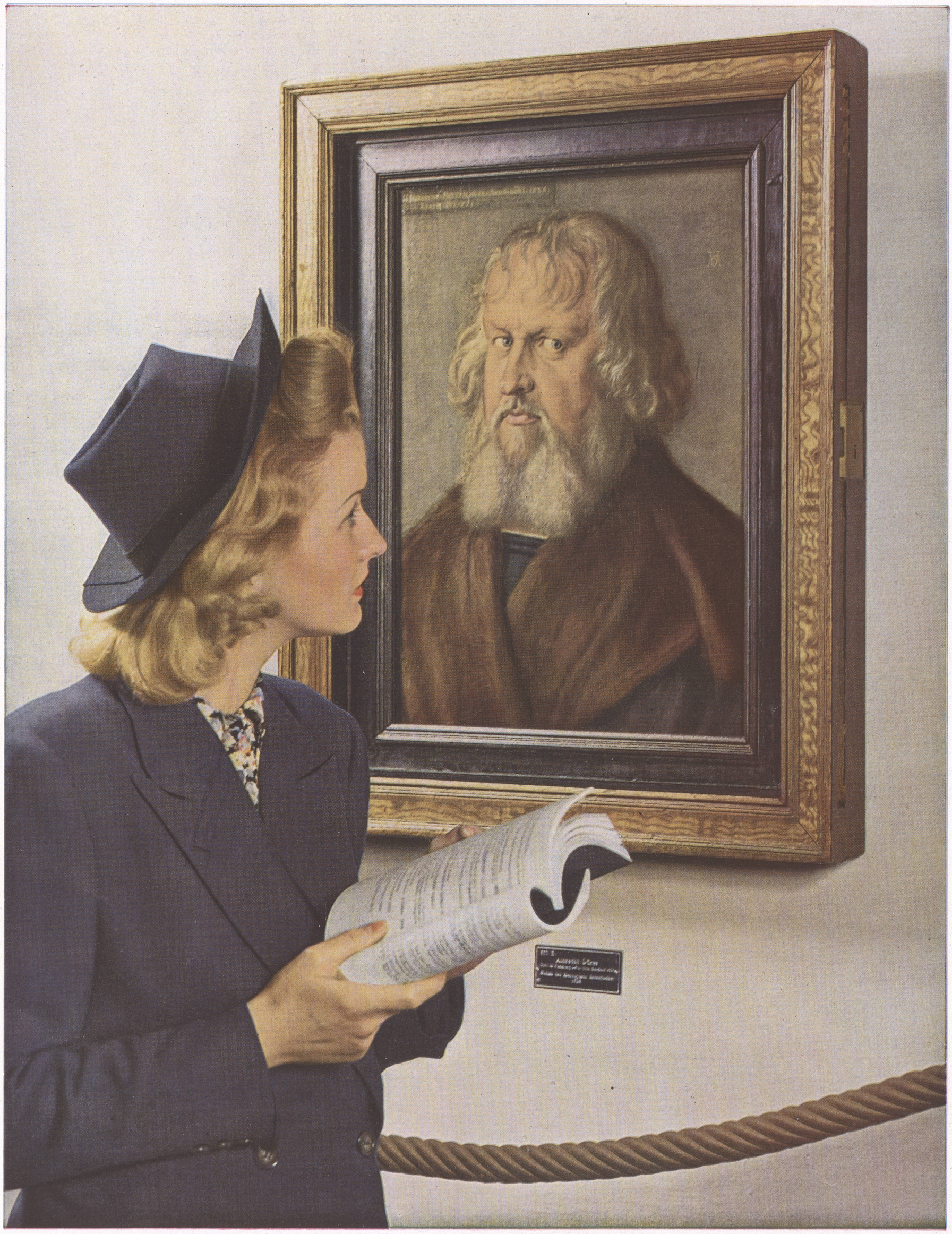

Aabent daglig 9—3

Foran et af de mest kostbare Billeder
i Kaiser Friedrich-Musæet i Berlin
Albrecht Dürers berømteste Billede af Nürnberger-Borgeren *„Holzschuher"*

En Orlovstime ofres paa de kære Malerier . . .
I Musæumssalen, hvor Portrætterne af de tyske Hærførere fra Frihedskrigen 1813—15 hænger

Gammel italiensk Kunst:
Et af Sandro Botticelli's bekendte Venusbilleder

Foran en ukendt Mester i Nationalgalleriet
Fra Tid til anden arrangeres der Særudstillinger, og da er de besøgendes Antal særlig stort

Shakespeare: En Skærsommernatsdrøm, 5. Akt, 1. Scene:

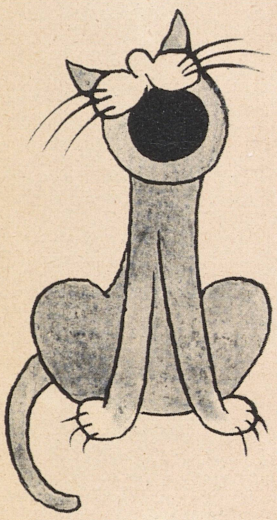

„Godt brølt, Løve“

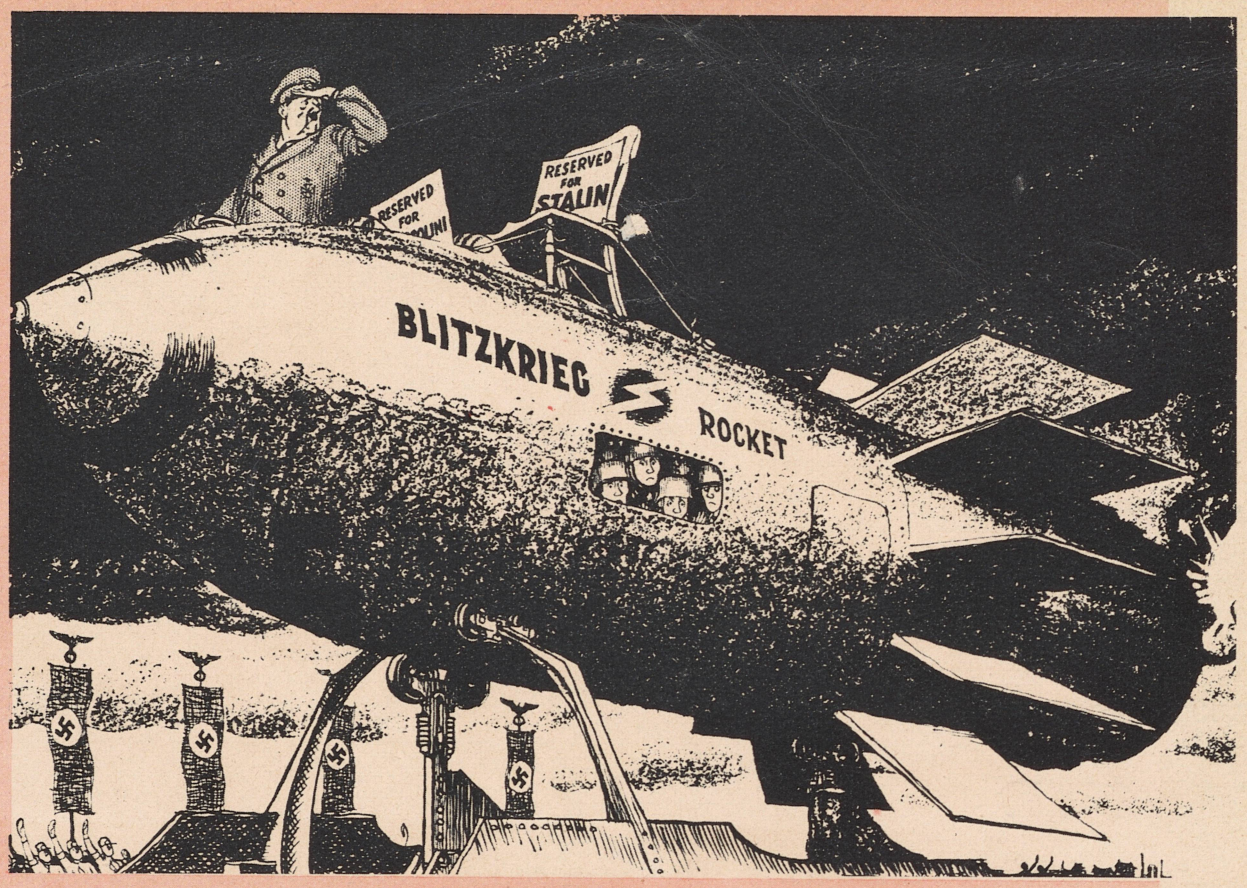

„Daily Mail“ rammer Hovedet paa Sømmet: De tyske Drømme om Natten er spøgelsesagtige og uvirkelige, fordi Tyskerne selv godt ved, at de i Dagens fulde Lys og i Livets nøgne Virkelighed ikke kan gennemføre deres Lynkrig.

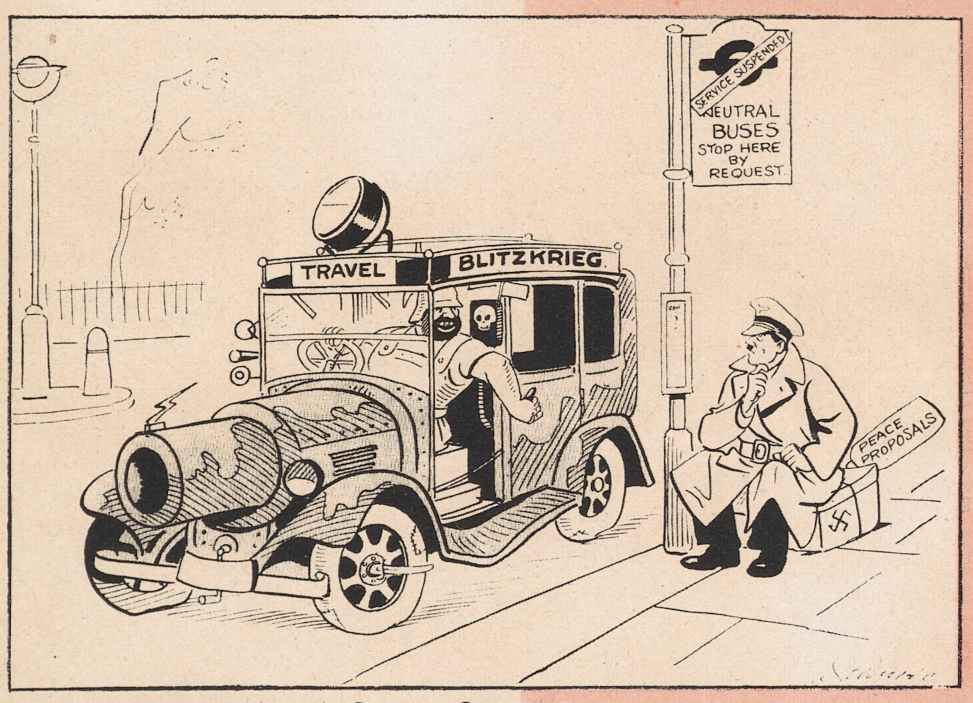

Hvor hjælpeløs er ikke den tyske Regering: Og den har allerede Fredsforslag parat, naturligvis fordi den ikke tør tænke paa Muligheden af at kunne angribe med Held.

„Daily Express“ har forstaaet det helt rigtigt: Uden Maal og ganske hovedløst løber den tyske Krigsledelse rundt, mens den slæber den tyske Hær efter sig. Den vil aldrig komme til at slaas, dertil er den tyske Krigsledelse altfor ubeslutsom.

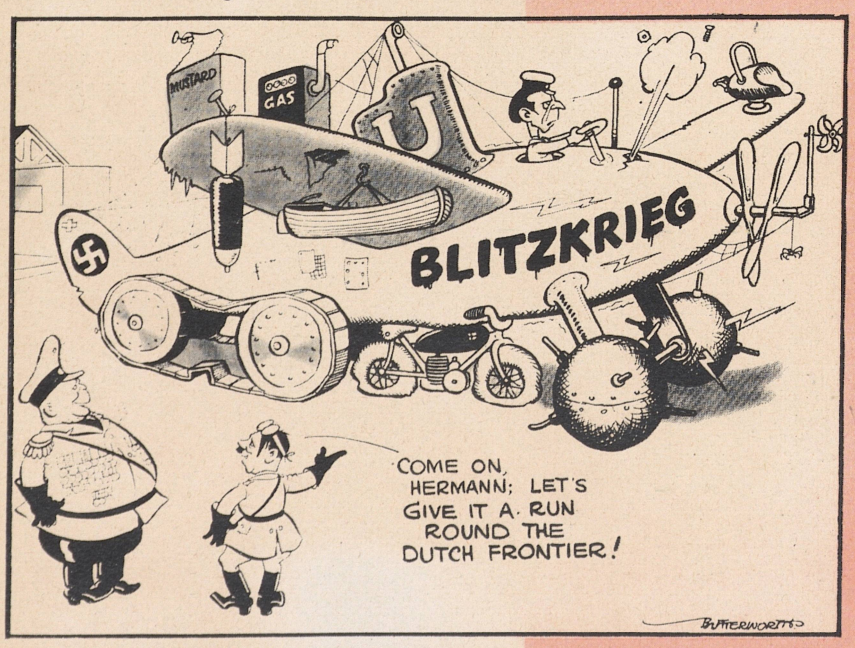

Hvor gerne vilde Tyskland ikke begynde en ny Lynkrig mod Frankrig! Det mente „Daily Dispatch“, og hvor forstod ikke dette Blad paa fuldendt Maade at overtyde sine Læsere om, at denne Tanke aldrig vilde blive mere end en tysk Ønskedrøm; thi hvor uvirkelige og fantastiske er ikke de tyske Forestillinger om Krigsorganisation og Lynkrig.

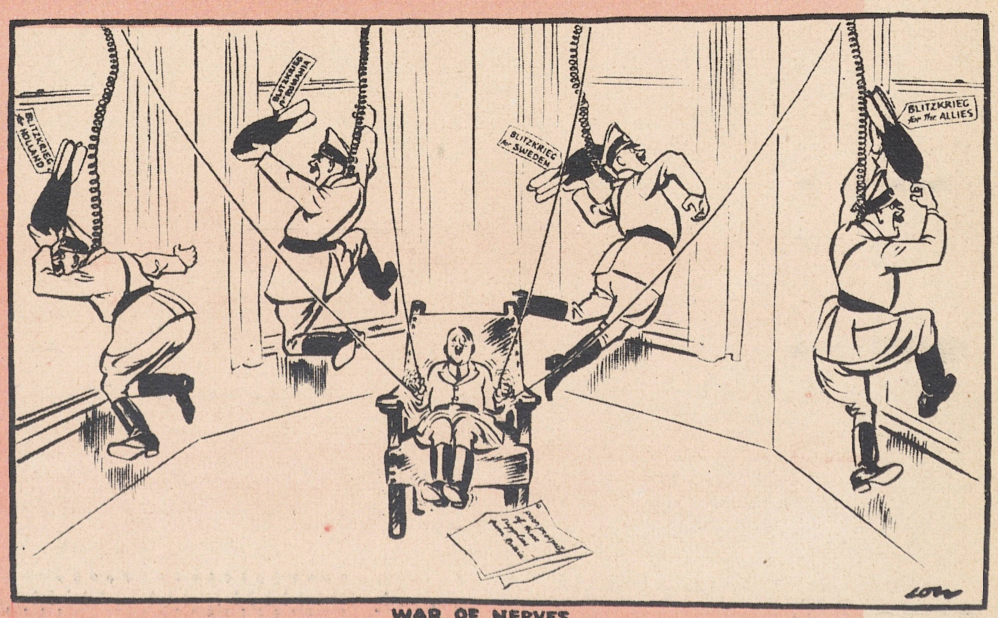

WAR OF NERVES

Nervekrigen. Den optager „Manchester Guardian“, der mener, at den tyske Regering er ude af sig selv af Fortvivlelse og afsindig i sit Raseri staar foran et Nervesammenbrud. Den resignerer fortvivlet og ved efterhaanden slet ikke, hvad den skal gøre. Derfor raser den.

Fortsættelse fra Side 3

det andet, til det tredje Skib, fordi det første, det andet brændende sank, de drukner — med Armene bredt ud.

Der er over tusind Skibe paa det snævre Kanalstræde mellem Dunkerque og England — over tusind Skibe lige fra Krydsere og Destroyers til de allermindste Motorbaade fra Themsen-Klubberne.

Der er kæmpemæssige hvide Plakater paa Murene, i Banegaardshallerne, ved Indgange til Fabrikkerne, i Londons Pensioner. Med skarlagensrøde, store, brede Bogstaver staar der: „Go to it" — vær med! . . .Parolen er blevet enklere og mere maadeholden. Under Verdenskrigen hed det endnu: „Dit Land trænger til dig!"

Lørdag i London. Der eksisterer endnu Weekend-Fanatikere. Automobilerne har ingen mærkbar Benzinindskrænkning. Og nu den kolde Rædsel over London: To, som var paa Udflugt, er blevet skudt ned ved Cambridge . . . og tre ved Hampstead . . . Svarede ikke paa Politiets første Tilraab.

En halvmørk Masse stimler sammen foran Victoria Station. Busserne med deres gul-grøn-røde Camouflage kan næppe komme frem. Perronerne, som Busserne ellers plejer at køre ud til for at afvente Togene, er spærret af. Banegaarden præges af Lastautomobiler, der benyttes til Transporter, og af Røde-Kors-Vogne. Højttaleren skingrer: „Ingen Transporttog kan ventes mere fra Kysten!" Men den sløve, hviskende Mængde venter videre.

Paa en Forstadsbanegaard — for at undgaa Victoria-Stationen, hvor der er for mange Mennesker, — paa den forladte Perron gaar Anthony Eden, Baronet og nu Krigsminister. Nervøst gaar han frem og tilbage, tænder Cigaretter, ryger, slukker dem igen!

Rygterne svirrer. Folk bliver mistroiske. Gennemsigtige Faldskærme, himmelblaa Uniformer som Camouflage. Saadan fortæller de belgiske Flygtninge. Ved Ulster er 3 Bilister blevet haardt saaret, fordi de ikke holdt ved første Tilraab. Vognen er gennemhullet af Kugler. Ved Eton er to Soldater blevet mishandlet og næsten lynchet; man lod dem springe ned med Faldskærm paa Prøve for Øjnene af Landbefolkningen. I Kent er Politibetjente blevet grebet af den frivillige Beskyttelsesvagt og slæbt for Militæret — af samme frivillige Beskyttelsesvagt, som han selv, Krigsminister Eden, har organiseret . . . I Hackney er en harmløs Ejendomsmægler, der optog Fotografier, blevet overfaldet af Kvinder og næsten pryglet til Døde.

Toget kommer. Lord Gort stiger ud — korte Hilsener. Trods al Kontrol er der to Journalister. Feltmarskallen holder ikke af den Slags Overraskelser: han maa sige et Par Ord: „At jeg er blevet reddet, er uvæsentligt. Det var bedre, om min Armé var blevet reddet." . . . En saadan Udtalelse var ikke forudset, men Informationsministeriet skal nok forstaa at give den den rigtige Undertone.

I Bilen. „Overfarten?" — „Paa en lille Skude. Den kunde kun tage 12 Mand" — „Og saa" — „Der var engang en Armé, som flygtede over Beresinastrædet; Ney dækkede Tilbagetoget. Der har De Sammenligningen . . . Ved Hazebrouck, nær ved at blive fanget, et Held, at de tyske Tanks kørte forbi."

Man er allerede forsamlet i Krigsministeriet mellem de pigtraadsbeskyttede Indgange: Big Bill, med det officielle Navn Ironside, nu Kommandant over Hjemmeforsvaret. Man kalder ham den anden Kitchener, siden han i 1921 slog den irske Opstand ned, ligesom hans Forbillede besejrede Madhien under Sudans Opstand.

Alle har de deres Erfaringer, ogsaa Gort, den øverstkommanderende ved Ekspeditionsarmeen, der blev hædret med Tilnavnet „Tiger-Gort", da han fik ryddet op i Militærskolerne og fornyede Uddannelsen.

I Krigsministeriet, med Udsigt til Pigtraadsspærringen foran Whitehall, maa Feltmarskal Gort forsvare sig.

„Forsvar — naturligvis, udelukkende Forsvar. Hvem har halet os ud af Fæstningslinierne? Hvem gav den forkerte Befaling om at gaa ind i Belgien? Midt ind i den Fælde, som Tyskerne forberedte?"

Tavshed rundt omkring. Politikerne føler sig ramt. Derefter Krigsministerens ængstelige Spørgsmaal: „Og hvad nu?"

„Hjemmeforsvaret?" — Big Bill, General Ironside, giver et kort Overblik: „Der er Hundreder af smaa, sværtbevæbnede Enheder. Der er foretaget Trykning og Fordeling af Cromwells gamle Proklamation til hans Ryttere." — „Og Frankrig?" — „Tre Armeer er gaaet tabt. Der er højst 90 Divisioner tilbage. Naar man fraregner Tropperne paa Korsika, i Tunis og Syrien, bliver der kun en ynkelig Rest tilbage. Tyskerne anslaar jeg til at have 250 Divisioner."

Igen dyb Tavshed.

Saa lyder Edens Stemme, betvingende, melodisk, som altid i spændte Situationer: „Vi maa vinde Tid!"

★

Englands Sydkyst.

De ankommer i Motorbaade, paa Destroyers, med Sejlbaade og paa Tømmerflaader. Englændere fra alle Regimenter, alle Vaabenarter mellem hinanden. Der er ogsaa Franskmænd imellem. De har ingen Vaaben mere. De bærer ingen Staalhjelm og ingen Hue. Klæderne er i Laser. Der er saarede, som støtter sig til andre saarede. De er indhyllet i Lagner og Dynevaar. Helt udhungrede. De styrter sig over Brød, over Kød, over alt, hvad der er at spise.

I Togene, der kører mod Nord, sidder sovende Mænd i lasede Uniformer, med trætte Øjne i de dybe Øjenhuler; deres blodige Saar har de ikke kunnet faa forbundet.

Og ind imellem høres nu og da forbitret Humor: „Hvorhen?" — „Det er Toget til London!" — „I rette Tid at køre til London; lige i Sæsonen!" — „Rigtigt. Skulde vi ikke se Derby'et? Der er stor Folkefest i Maj... Eller maaske hellere Ascott i Juni? Hvor hele den elegante Verden viser sig?" — „Nu ingen Vittigheder længere", mumler en Officer et eller andet Sted fra et Hjørne i en overfyldt Kupé.

Der lyder en dump Detonation fra Gangen i en af Flygtningevognene. Alle styrter ud fra Kupeerne. En Officer ligger paa Gangen. Selvmord. „En af Reserven", hvisler en af de gamle Linieofficerer mellem Tænderne.

★

Englands Ekspeditionskorps er vendt hjem.

Forts. fra Side 30

fuld af gabende Huller, Vinduesruderne klirrer, og Huset styrter sammen over mig. Jeg trækker hurtigt Bukserne op og styrter hen til Havemuren. Granater piber hen over Hovedet paa mig. Jeg synes, jeg ser Flammer, naar de suser forbi mig. Da en fjendtlig Tank rasler forbi, kryber jeg af Sted langs Muren, kaster saa min Udrustning fra mig og styrter hen imod Skoven. Jeg er opdaget og bliver beskudt. Barske Stemmer raaber efter mig. Jeg foretager et 100 yards Rekordløb og skjuler mig bag ved to store Klippeblokke, mens de søger efter mig. Der var omtrent gaaet tre Minutter, da en Stemme raabte: „Op med Hænderne", og en tysk Soldat ophidset rettede sit Gevær mod mig. Det var den første tyske Soldat, jeg saa i denne Krig. Jeg bliver sammen med en anden Fange ført tilbage ad Vejen til Lillehammer; en Motorcykel kører tæt bag efter mig, og jeg kommer forbi en hel tysk motoriseret Kolonne under Fremrykning. Manden paa Motorcyklen forsøger af og til at drive os fremad med sit Forhjul. I Forbigaaende raaber de tyske Soldater: „Kinder." Aabenbart finder de, at vi begge ser meget unge ud. Andre Fanger bliver undervejs hentet ud fra et Hus og bragt tilbage til Lillehammer. Officererne og de andre Tjenestegrader bliver skilt ud for sig, og jeg tilbringer Natten paa et Stengulv, efter at jeg har faaet noget at spise.

Tirsdag, den 23. 4.— I Lillehammer. — Kl. 8 om Formiddagen bliver 5 Officerer og omtrent 25 Underofficerer stuvet sammen i en Lastbil, og vi har en højst ubekvem Fart til Hamar. Vi tilbringer Natten paa noget Halm i Billetkontoret paa Banegaarden.

Onsadag, den 24. 4. — Forhørt af en klog ung tysk Officer. Han er forbavset over vort Foretagendes haabløse (eller snarere manglende) Organisation. Jeg er helt og holdent enig med ham heri. En ægte prøjsisk Episode. Sidder om Dagen for det meste i Solen paa Perronen. Har ingen anden Udrustning end den, jeg har paa Kroppen. Fire af os sover om Natten paa to Sovesofaer.

Torsdag, 25. 4. — Jeg træffer igen syv andre fangne Officerer fra den anden Omnibus, og vi kører til Oslo. Her bliver vi sat i Arrest. Det er første Gang, jeg sidder i Fængsel, og jeg finder det meget underholdende. Om Natten bombarderer britiske Flyvemaskiner Havnen. Fængslet ligger kun omtrent 300 yards fra Havneanlæggene.

Fredag, 26. 4. — I Fængslet i Oslo, hvor der er anbragt omtrent 60 engelske Krigsfanger og 300 norske. Det fremgaar tydeligt af Underholdningen, at der er blevet øvet meget Forræderi i Norge. Vi har indrettet os ganske bekvemt i vort Kvarter og bliver meget godt behandlet under Opsyn af det aarvaagne Røde Kors. Om Aftenen bliver vi overflyttet fra Fængslet til Kasernen, som ligger ved Havnen.

Lørdag, 27. 4. — En Dag uden særlige Oplevelser i Kasernen.

Søndag, 28. 4. — I Dag fik jeg Sandheden at vide om den norske Fiasko: Det synes, som om det havde været vor oprindelige Hensigt at indtage en Forsvarsstilling i Dombaas og derpaa trække os tilbage nordpaa for at tjene som Besættelseshær, naar der kom Forstærkninger. I Dombaas blev der imidlertid rettet en indtrængende Anmodning fra Nordmændene om at faa Hjælp i det sydlige Norge. Brigadekommandanten sendte Radiotelegram til Krigsministeriet for at faa Ordre hertil. Han fik intet Svar. Saa marcherede vi sydpaa til Otta. I Otta besluttede Brigadekommandanten sig til Tilbagetoget. Saa kom Episoden med Baneembedsmændene, hvor Hs. Maj.'s Armé adlød de Befalinger, der blev givet af en Stationsforstander i en lille norsk Landsby oppe i Bjærgene. Over hele Linien forekom der mange smaa latterlige Tildragelser. Vore uuddannede proletariske Midtlændere (Midtlændere er en almindelig Betegnelse for den engelske Befolkning mellem Sydengland og Skotland. Anmærkning fra Redaktionen.) maatte i mange Tilfælde trues med Revolveren. Stabslægen blev stillet mod Væggen og kun lige i sidste Sekund reddet af en tysk Officer.
Nordmændene var ved alt dette til ingen som helst Nytte. Det synes, som om „Bochen" er dem lige saa velkommen som Briterne, og de vil sikkert snart vænne sig til Naziregimet.

Mandag, 29. 4. — Jeg har igen tænkt over det første norske Felttog. Hvilken Forskel vilde det ikke have gjort, hvis vi havde haft vore Transportmidler. Men „Cedarbank", som havde begge Batailloners Vogne og Traktorer om Bord, blev sænket af en fjendtlig Undervandsbaad Søndag, den 21. 4., da B. og C. Leicester Kompagniet ankom til Norge. Jeg er kommet til den Overbevisning, at jeg ikke bryder mig om den typiske, engelske Tommy. Han er i højeste Grad snavset, umanerlig og uærlig og har ikke Spor af Begreb om de simpleste hygiejniske Krav.

Haaber at kunne kompletere min Udrustning i Dag.

Der ankommer stadig tyske Troppetransportskibe og Flyvemaskiner i Havnen. De tyske Vagtmandskaber har kun to Samtaleemner: 1. Hvor gammel er De? og 2. for Dem er Krigen, forbi. Det er lykkedes mig at faa lidt Motion to Gange om Dagen i en nærliggende Køkkenhave.

Det er noget helt nyt altid at blive ledsaget af en Betjent, naar man skal paa W. C. Jeg har læst to Bøger: „The Wet Parade" af Upton Sinclair, som jeg fandt virkelig god og „Tventy Four Hours" af Lois Brownfield, som jeg ikke synes saa godt om.

★

Denne Dag, den 29. April, sluttede Løjtnant Tony Strachans Dagbog.

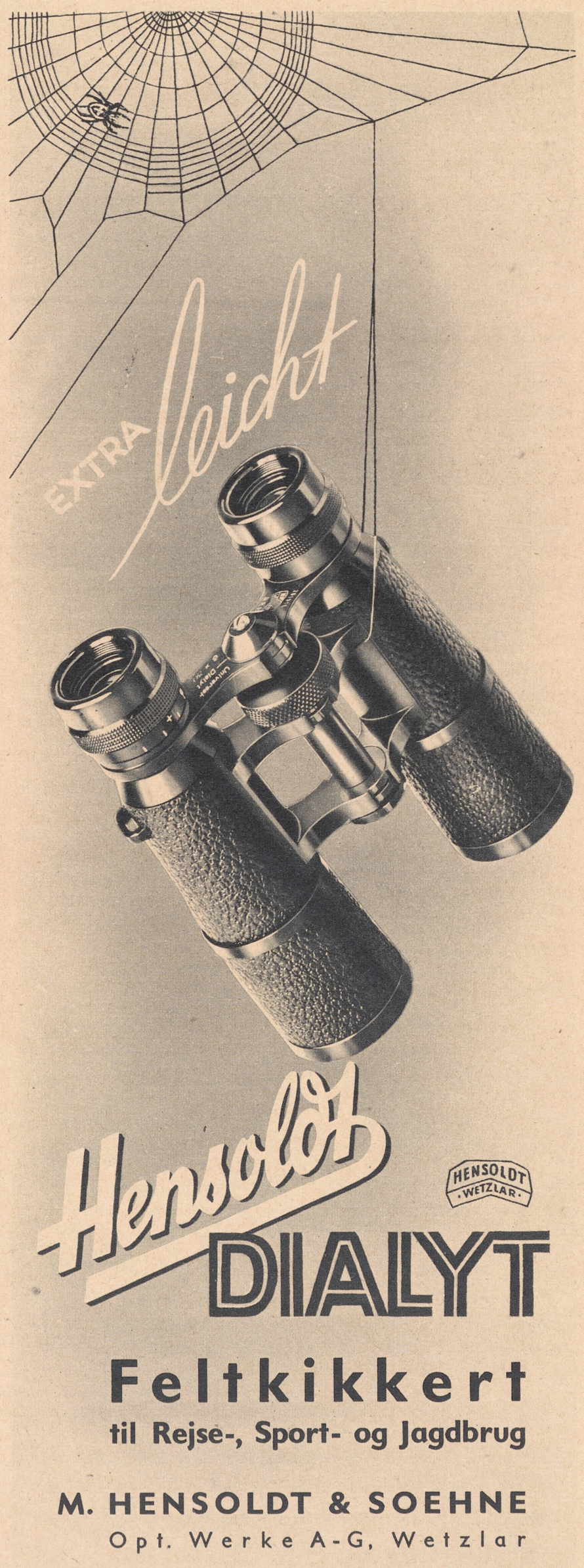

ENGLAND *i* Middelhavet

Geopolitiske Landkort fra Tiden før denne Krig plejede at anskueliggøre det britiske Imperiums Styrke ved en bred Linie trukket fra Atlanterhavet gennem Middelhavet, Suez-Kanalen og Det røde Hav helt ned til Indien. Det saa ud, som om der mellem England og Indien var smedet en Kæde, hvis enkelte Led i Gibraltar, Malta, Port Said og Aden var saa fast sammenføjede, at de ikke kunde rives fra hinanden, og Beskueren følte vel ved Synet heraf en Slags Beundring for den instinktmæssige Sikkerhed i den engelske Politik, som planmæssigt havde lagt og styrket dette Baand gennem de forskellige Have. Men nu viser dette Baand sig i Dag at være skrøbeligt. Forlæggelsen af den engelske Koffardifart omkring Kap er et Bevis herfor. Suez-Kanalen ligger næsten hen som uddød; Trafikken har naaet Bundrekorden: 6 Skibe om Dagen! Overraskende hurtigt er Jernkæden rustet itu, kun de Steder, hvor de enkelte Led var svejset sammen, eksisterer endnu, men er blevet betydningsløse, da de ikke mere har noget at forsvare. Tabte Positioner, som skulde have værnet Imperiets Prestige! Imod hvem? I Betragtning af dette hurtige Sammenbrud maa man ogsaa stille sig tvivlende over for den Statsmandskunst; der tilvejebragte Besiddelsen af disse Stationer paa Vejen til Indien. Og for enhver, der ikke mere lader sig blænde af gamle Fordomme, maa Englands Indtrængen i Middelhavet staa som en Række tilfældige og i Grunden fuldstændig planløse Overgreb paa fremmed Omraade. Disse Overgreb blev ganske vist hver Gang begrundede med ganske bestemte Interesser, men de havde i Virkeligheden slet ikke noget med en storstilet Udvidelses-eller blot Sikringspolitik at gøre — hvis man da ikke er tilbøjelig til at erklære den Grundsætning: „at tage er altid saligere end at give", for al Statsmandskunsts højeste Princip.

I. Indsejlingen

Før Suezkanalen blev bygget, laa Gibraltar ikke paa Vejen til Indien. Gennem mange Aarhundreder var der ingen, der kunde falde paa at regne med, at det tyrkiske Riges uhyre Landomraade, der laa som en Spærrebom mellem Europa og de Lande, der leverede Krydderier, Silke og Bomuld, nogen Sinde skulde gaa sin Opløsning i Møde. Den osmanniske Sultan tillod lige som Middelalderens islamitiske Herskere ikke, at europæiske Købmænd drog gennem hans Rige og besøgte Markederne i det indre af Landet. Enhver, der vilde til Indien, maatte tage udenom den osmanniske Afspærring: norden om Rusland gennem Persien eller til Søs omkring Afrika. Naar engelske Statsmænd alligevel ikke desto mindre optog Middelhavet i deres Beregninger og fæstede deres Opmærksomhed paa Gibraltar, saa var det ikke en fremsynet Anelse om kommende Tider, der bragte dem paa denne Tanke. Det drejede sig for dem kun om Handelen med Levanten, paa det tyrkiske Riges græske, syriske og ægyptiske Havne, om Eksport af engelsk Uld og Indkøb af Korender, Olier og Medicinalvarer.

Elisabeth, den „jomfruelige Dronning", var den første, som arbejdede for denne Gren af den engelske Udenrigshandel. Hun indskød selv en betydelige Sum — 10 Millioner Mark efter Nutidens Forhold — i det til dette Formaal oprettede „Levante-Kompagni" — en Kapital, som hun havde erhvervet sig som Aktionær i Francis Drakes store Sørøvertogt omkring Jorden. Det Bytte, som Drake havde bragt hjem, var plyndret fra spanske Skibe, og derfor er det jo let at forstaa, at man i Spanien ikke med særlig stor Velvilje saa til, hvorledes man her paa en vis Maade med spanske Pengemidler grundede en engelsk Konkurrence i den levantiske Handel, der hidtil havde været et Domæne for spanske Købmænd. Paa den anden Side maa det have vakt en følelig Misstemning i London at erfare, at der mellem

Madrid og Venedig, som ligeledes herigennem havde lidt Tab, fandt Forhandlinger Sted, som gik ud paa at spærre Indløbet ved Gibraltar for engelske Skibe.

Det kom den Gang ganske vist ikke hertil, men Afspærringen truede som et Damoklessværd dog stadig den engelske Østerlandshandel. Selv om denne kun udgjorde en forholdsvis lille Post i den engelske Handelsbalance, saa havde Interessenterne heri dog Indflydelse nok til i Parlamentet stadig paa ny at henlede Regeringens Opmærksomhed paa den truende Situation i Middelhavet. Og allerede Cromwell, Diktatoren, som genoptog Elisabeths Ekspansionspolitik over hele Linien og efter de samme Metoder, udkastede en Plan til Opnaaelse af et engelsk Støttepunkt ved Herkules-Søjlerne for at modvirke disse Trusler.

En anden Grund hertil fik England, da det indtraadte i Kampen imod Ludvig den Fjortendes Frankrig. Nu kunde Gibraltar, som en engelsk Statsmand udtrykte det, tjene til at „skille Frankrig fra Frankrig", nemlig ved at forhindre, at den franske Atlanterhavsflaade kunde forene sig med den franske Middelhavsflaade til fælles Operationer. At dette vilde være en stor strategisk Fordel, indsaa Englands Forbundsfæller i den spanske Arvefølgekrig ogsaa, fremfor alt Kejseren, og saaledes kom endelig det Øjeblik, hvor England kunde faa sit længe nærede Ønske opfyldt — ganske vist ikke paa nogen særlig fair Maade.

Det fælles Maal for England og dets Forbundsfæller var gennem Kamp at skaffe den tyske Kejsersøn fra Wien den spanske Krone ved at røve den fra Ludvig den Fjortendes Barnebarn. Gibraltars Besættelse kunde derfor kun betyde en midlertidig Krigsforanstaltning. Saaledes var det ogsaa blevet forstaaet af Landgreve Georg af Hessen, som den 1. August 1704 under Beskyttelse af de engelske Skibskanoner med sine tyske Tropper besatte Landtangen, som forbinder Fjeldet ved Gibraltar med det spanske Fastland, og efter 2 Dages Bombardement erobrede den kun svagt befæstede Havn. Han hejste den habsburgske Dobbeltørn — den retmæssige spanske Konges Flag. Kort Tid efter overtog han imidlertid en anden Kommando, og hans Efterfølger, den engelske Admiral Rooke, forbavsede den spanske Befolkning i Gibraltar ved at tage Erkehertugens Fane ned og i Stedet hejse den engelske. Hermed tilkendegav han altsaa, at det var den engelske Regerings Vilje at behandle Gibraltar ogsaa efter Krigen som engelsk Omraade.

Da Spanierne og Franskmændene forsøgte at erobre Gibraltar tilbage, maatte man atter hidkalde Landgreven til at sikre Englænderne Besiddelsen heraf. De indrettede sig nu fuldstændigt som Herrer over Gibraltar, og det var kun en naturlig Konsekvens heraf, at England ved Fredsslutningen i Utrecht betingede sig den varige Besiddelse af Gibraltar.

II. Vejen til Ægypten

Gennem hele det attende Aarhundrede har England benyttet Gibraltar — ligesom ogsaa Minorka — som strategiske Støttepunkter mod Frankrig og Spanien. Men der var endnu ikke Tale om nogen Tendens til Udvidelse af Englands Magtsfære i det østlige Middelhavsomraade eller endog om et Fremstød til Indien. Derfor var det heller ikke England, der ved Aarhundredets Slutning forsøgte at slaa den første Breche i den tyrkiske Orient-Afspærring og dermed for første Gang vise, at der var en ny gangbar Vej til Indien, men Englands svorne Fjende: Napoleon.

Dennes Ekspedition til Ægypten har man med Rette betegnet som en verdenshistorisk Begivenhed af Rang, for herigennem blev det for første Gang muligt for de europæiske Magter at drive deres Spil inden for det

tyrkiske Riges Grænser og dermed at etablere den verdenspolitiske Forbindelse mellem Europa og Indien. Det taler ikke til Fordel for Englands politiske Traditions Forudseenhed, at det først var dets geniale Fjende, der maatte aabne dets Øjne for denne Mulighed — og endnu mindre, at det saa heller ikke engang udnyttede denne Mulighed, da Napoleons Planer var strandede paa Englands maritime Overlegenhed. Ligesom saa ofte før syntes det ogsaa her kun at være Statsmændene i London magtpaaliggende, at ingen andre foretog sig det, som ganske vist ikke materiel Magt, men derimod Mangel paa Initiativ hindrede dem i at udføre. Derfor udnyttede de ogsaa kun paa eet Sted, hvad der slog fejl for Napoleon — og selv dette har deres Modstander først maattet gøre dem opmærksom paa.

Napoleon havde nemlig udset Malta til Støttepunkt for sit Felttog mod Ægypten og hermed gjort Ende paa Johanniterriddernes suveræne Stat, som hidtil havde staaet under Kongen af Siciliens Lenshøjhed. Det var strategisk set kun naturligt, at Nelson forsøgte paa atter at frarive sin mægtige Modstander den Position, som med eet Slag var blevet saa betydningsfuld. Den bourbonske Hersker i Palermo stod i Forbund med England og gav derfor gerne Nelson Fuldmagt til at fordrive Franskmændene, naturligvis under den Forudsætning, at den gamle Tilstand atter skulde indtræde efter Krigens Slutning. Og dette var ogsaa Nelsons Mening. Han syntes, at det maatte være nok, at Franskmændene forsvandt herfra, og derfor erklærede han. da han nu blokerede Valette, at Malta skulde gives tilbage

til dens retmæssige Hersker, naar Franskmændene var draget bort. Det gik dog helt anderledes. Da det endelig efter 2 Aars Blokade lykkedes Englænderne at indtage Øen, erklærede London ganske vist, at Besættelsen af Øen kun gjaldt, saa længe Krigen varede, og at man kun ønskede, at foruden England og Frankrig ogsaa en tredie Magt skulde overtage Garantien for Malta-Statens Opretholdelse. Men da der saa var truffet en Aftale i Overensstemmelse med disse Ønsker, og Fredstraktaten i Amiens i Marts 1802 havde fastlagt saavel Øens Neutralitet som dens Rømning af Englænderne i Løbet af tre Maaneder, saa viste det sig dog, at man i London slet ikke havde i Sinde at give Afkald paa Kontrollen over det østlige Middelhavsomraade. Tre Maaneders Fristen udløb, uden at der i mindste Maade var truffet Foranstaltninger til Øens Rømning. De sicilianske Flag, som i Begyndelsen havde vajet ved Siden af de engelske, var for længst blevet taget ned. Paven rettede Formaninger, og Paris gjorde Forestillinger — men Englænderne indrettede sig paa Malta som om de var hjemme. Og da Frankrig saa efter fem Fjerdingaars Forløb trængte kategorisk paa, gav man den engelske Ambassadør i Paris Ordre til at forlange sit Pas. Paa een Gang var Malta blevet saa vigtig for Englænderne, at Krigen af den Grund atter brød løs.

Vigtig var Malta ikke som en Post paa Vejen til Indien, men som en Forpost for den Afspærring, som skulde lukke Vejen til Indien for alle og enhver. Ligesom ved Gibraltar var den engelske Politik heller ikke her konstruktiv, men udviklingshemmende.

III. Nøglen til Asien

En mærkværdig og for et Verdensrige kun lidet passende Ængstelighed ved at betræde nye Veje lagde sig endnu tydeligere end andetsteds for Dagen i Englands Holdning over for det osmanniske Rige, der nu befandt sig i Opløsning, saaledes som Napoleons Felttog tydeligt havde vist. Ægypten og Syrien begyndte som Følge af Eftervirkningerne af de Omvæltninger, som Napoleons Tog havde bragt med sig, at befri sig fra Sultanens Herredømme — og netop paa samme Tid gjorde England det til det ledende Princip i sin Orientpolitik, at det tyrkiske Rige absolut maatte bevares uantastet! England gjorde sejg Modstand mod enhver Formindskelse af det tyrkiske Rige, ligegyldigt om det nu var paa Balkan, i Afrika eller i Asien, og viste sig saa at sige mere sultansk end Sultanen selv. Det havde slet og ret til Hensigt at spærre Vejen til Indien for enhver — ogsaa for sig selv.

Dog, Verdenshistorien gik sin Gang i Middelhavet uden Hensyn til Englands Vilje. Suezkanalen blev bygget — uden engelsk Kapital; for i Foreign Office havde man erklæret, at Lesseps' Projekt var „udpræget fjendtligt over for de engelske Interesser". Den naturlige, men af London ikke forudsete Følge heraf var, at det osmanniske Rige gennem Tabet af Ægypten for alle Tider gik Glip af sin Hovedhjørnesten. Heller ikke Disraëlis berømte Kup, som bragte Kedivens Pakke Suezkanalsaktier over paa den engelske Stats Hænder, var i Stand til at skaffe England Kontrollen over Vejen til Indien. Der blev derfor ikke andet at gøre for England end at hyle med de Ulve, det var iblandt — d. v. s.: England maatte nu selv sikre sig sin Del af det tyrkiske Rige, som det hidtil havde betragtet som uantasteligt.

Mangen en Englænder spidsede den Gang forbavset Øren, da Disraëli i Underhuset erklærede, at Øen Cypern betød „Nøglen til det vestlige Asien". Han havde nemlig lige (1878) tilbudt Sultanen en Garanti for dennes asiatiske Besiddelser mod russiske Angreb til Gengæld for Afstaaelse af Cypern til England. Ganske vist blev der aldrig noget ud af saadanne russiske Angreb, og mange sagkyndige i England erklærede Cypern for strategisk værdiløs. Udenrigsminister Lord Derby nedlagde oven i Købet sit Embede, fordi han ikke kunde gaa med til denne Afvigelse fra den engelske Politiks Principper. Men Disraëli vandt Flertallet i Parlamentet for sin Politik.

Kun Sultanens Tilslutning lod vente paa sig, og det saa længe, at den engelske Ambassadør i Konstantinopel allerede var ved at træffe Foranstaltninger til „af Hensyn til Statens Sikkerhed og vore vitale Interesser" (som han skrev til London) at rydde den haardnakkede Modstander af Vejen gennem en Paladsrevolution, da Abdul Hamid endelig foretrak at underskrive. De tyrkiske Troppers Rømning af Cypern kunde imidlertid kun tilvejebringes ved Hjælp af et truende Telegram, i hvilket Disraëli bebrejdede Sultanen „Troløshed og Utaknemmelighed" og stillede ham i Udsigt, at han paa den netop da aabnede Kongres i Berlin vilde virke for en yderligere Overgang af tyrkiske Landomraader til Grækenland. „Dette havde den forønskede Virkning, men smagte fatalt af Afpresning" er den engelske Historiker Seton-Watsons Dom herover.

Man ser, at den britiske Middelhavspolitik heller ikke her holdt fast ved en bestemt stor Linie. Den var i Grunden overhovedet ikke andet end en Hemsko — ikke mindst for den frugtbare Udvikling inden for selve Middelhavsomraadet og de omkringliggende Stater.

Dr. Ernst Lewalter

Middagspause

I SOLEN

Paa Vej til en Times Fritid,
i Olympia-Stadion i Berlin. Den korte Middagspause maa udnyttes godt

Crawling gennem Bassinet
Den forfriskende Del af den korte Pause i det daglige Kontorarbejde

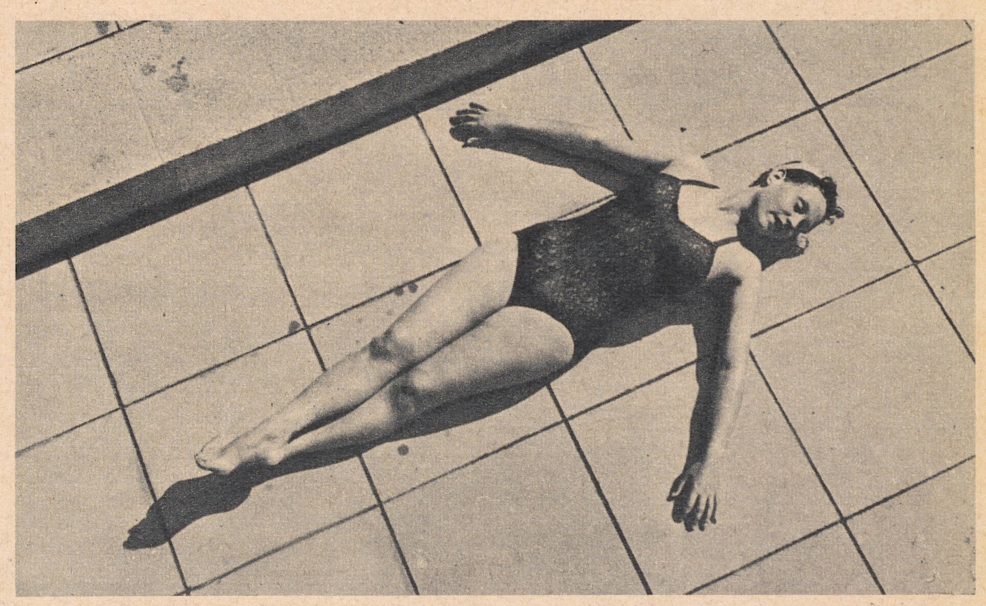

Paa „Tørreloftet„.
Haandklæder spares, og man brunes

Et Snespøgelse midt om Sommeren
Hun løber endnu paa Ski i Højfjældssol

Fra Bjerg til Dal

En badende Havfrue i Vandfaldet
Hun forfrisker sig i det sprudlende Vand

Straalende Øjne i Skyggen af Blomster
Paa en solrig Eng nede i Dalen ligger hun og drømmer

Til Erindring om den herlige Fritime

SIGNAL Nr. 6. I. Aargang, 1, Juli 1940 / Udkommer 2 Gange mdl. / Chefredaktør Harald Lechenperg / Forlag og Tryk: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstraße 22-26 / Alle Rettigheder forbeholdes / Entered as second class matter at the Postoffice at New York, N. Y. / Printed in Germany

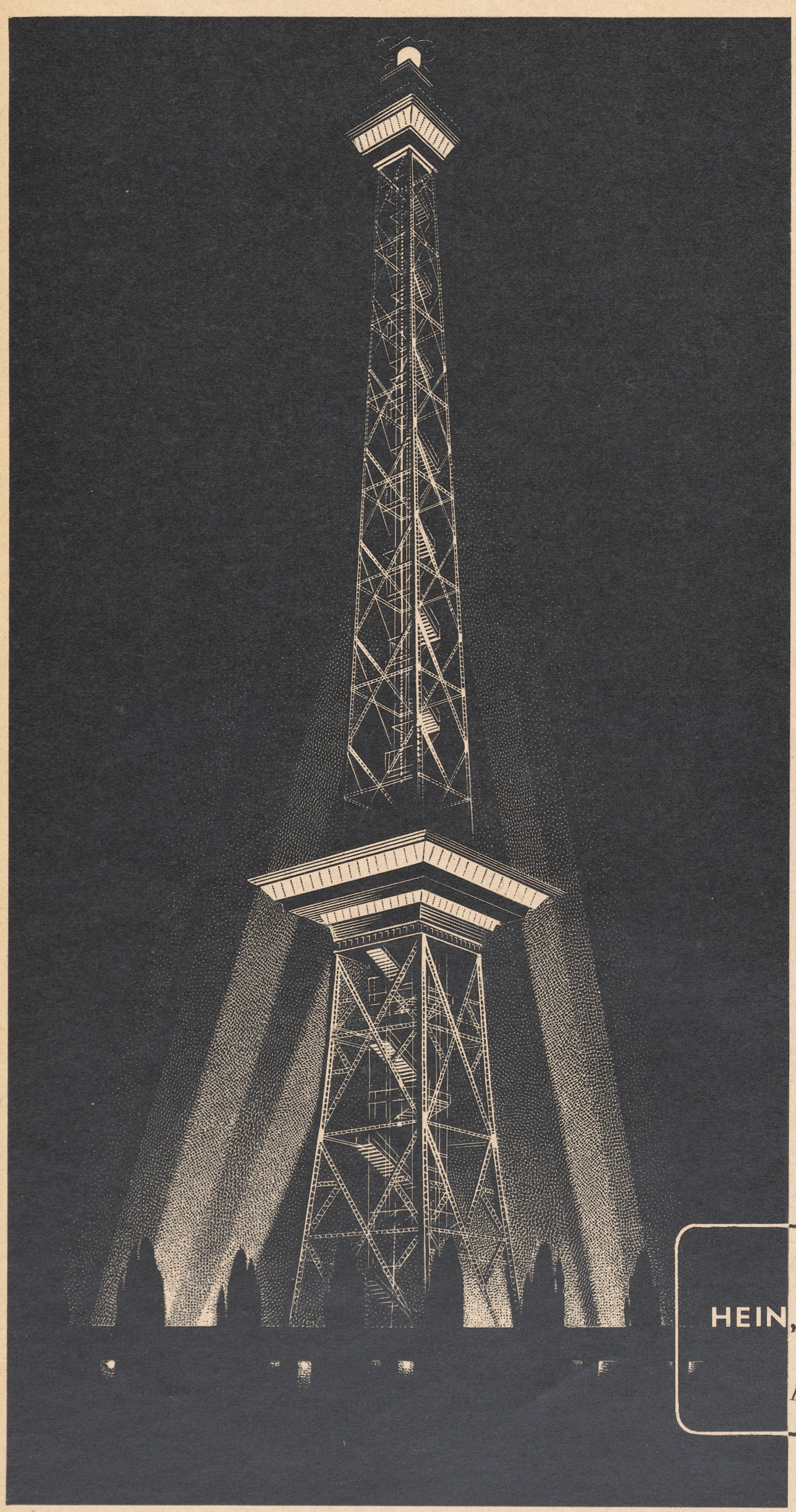

Radio-Master
med en svimlende
Højde i næsten alle
Lande paa Jorden—
Symbolet
paa tysk
Ingeniørkunst!

Udkast og Udførelse:

HEIN, LEHMANN & CO
K.G.

Berlin-Tempelhof

Signal

En Draabe i en flygtende Hærs Kølvand . . . . .

Paa Stranden ved Dunkerque: Et efterladt engelsk Maskingevær, dækket med en Skorpe af Sand og Havsalt, samt Cigaretter og en Pipe: Et sælsomt Stilleben